

บทที่ 3

เงินฝาก และต้นทุนการดำเนินงานของสาขา

ประเภทเงินฝาก

เงินฝากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญของธนาคารโดยทั่วไป ความเจริญเติบโตของธุรกิจธนาคารส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับปริมาณเงินฝากและเงินทุนสะสม ในการดำเนินงานโดยทั่วไป จึงปรากฏว่าธนาคารส่วนใหญ่จะตั้งเป้าหมายในการหาเงินฝากของแต่ละปีไว้และใช้วิธีการต่าง ๆ แข่งขันกันหาเงินฝาก ตลอดจนแข่งขันในการบริการและอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้า ธนาคารออมสินก็เช่นเดียวกัน ในปัจจุบันเงินฝากของธนาคารเมื่อสิ้นปี 2532 เป็น ร้อยละ 85.74 ¹ ของสินทรัพย์รวม

เงินฝากของธนาคารออมสินในปัจจุบันแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. เงินฝากเพื่อเรียก
2. เงินฝากประจำ 6 เดือน
3. เงินฝากประจำ 12 เดือน
4. เงินฝากสลากออมสินพิเศษ
5. เงินฝากกระแสรายวัน
6. เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต
7. เงินฝากเคหสงเคราะห์
8. เงินฝากสงเคราะห์ทวีคูณ
9. เงินฝากเพื่อเรียก (พิเศษ)

¹ รายงานประจำปี 2532 ธนาคารออมสิน

1. เงินฝากเพื่อเรียก (Call Deposit) ของธนาคารออมสิน ก็คือเงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposit) ของธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือเป็นเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เงินฝากเพื่อเรียกมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของลูกค้า โดยให้ลูกค้าสามารถฝากเงินได้ที่ละเล็กที่ละน้อยได้ ธนาคารจะออกสมุดคู้ฝาก (Pass Book) ให้ลูกค้าถือไว้เป็นหลักฐาน และต้องนำไปให้ธนาคารบันทึกรายการฝาก รายการถอน และยอดคงเหลือทุกครั้งที่มีรายการเคลื่อนไหว ในการถอนเงินลูกค้าจะต้องใช้ใบถอนเงิน โดยจะไปถอนด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปถอนแทนก็ได้

2. เงินฝากประจำ 6 เดือน เงินฝากประจำ (Fixed Deposit) คือ เงินฝากประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อครบกำหนดเวลาที่แน่นอนตามเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ในวันนำฝาก คือ 6 เดือน โดยธนาคารจะออกสมุดคู้ฝาก (Pass Book) ให้ผู้ฝากถือไว้ การฝากเงินต้องฝากอย่างต่ำครั้งละไม่น้อยกว่า 200 บาท ในการถอนเงินจะถอนเท่าไรเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องมีเงินคงเหลือในบัญชีไม่น้อยกว่า 200 บาท และเงินฝากที่ถอนก่อนครบกำหนด 6 เดือนธนาคารจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกเท่านั้น

3. เงินฝากประจำ 12 เดือน มีลักษณะเช่นเดียวกับเงินฝากประจำ 6 เดือน แต่การฝากเงินต้องฝากอย่างต่ำครั้งละไม่น้อยกว่า 1,000 บาท และในการถอนเงินแต่ละครั้งต้องมีเงินฝากคงเหลือในบัญชีไม่น้อยกว่า 1,000 บาท การคำนวณดอกเบี้ยก็เช่นเดียวกับเงินฝากประจำ 6 เดือน คือถ้าเงินฝากที่ถอนก่อนจะครบกำหนด 12 เดือน ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน หากถอนหลังจากครบ 6 เดือนไปแล้ว และจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกหากถอนก่อนครบ 6 เดือน

4. เงินฝากสลากออมสินพิเศษ สลากออมสินพิเศษ คือ หนังสือตราสารซึ่งธนาคารออมสินออกให้แก่ผู้ฝากเงิน โดยมีข้อสัญญาว่า ถ้าหนังสือตราสารนั้นมีเลขหมายถูกละสลักจ่ายคืน ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเป็นจำนวนเงินตามที่กำหนดไว้ และเมื่อหนังสือตราสารนี้มีอายุครบกำหนด ธนาคารออมสินก็จะจ่ายเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝาก

ธนาคารออมสินออกจำหน่ายสลากออมสินพิเศษเป็นงวด ๆ สลากออมสินพิเศษแต่ละฉบับจะออกเป็นจำนวนที่หน่วยก็ได้ตามที่ผู้ฝากต้องการ สลากออมสินพิเศษจะระบุงวดที่ออกจำหน่าย จำนวนหน่วย จำนวนเงิน หมายเลขสลาก วันที่ซื้อ และวันที่ครบอายุการถอนคืน สลากออมสินพิเศษแต่ละฉบับจะมีอายุ 3 ปี และเมื่อครบกำหนด 3 ปีจะได้รับดอกเบี้ยหน่วยละ 1 บาท สลากออมสินพิเศษ ที่มีอายุไม่ถึง 3 เดือน ผู้ฝากจะถอนคืนไม่ได้นอกจากจะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการธนาคารออมสินก่อน

สลากออมสินพิเศษ แต่ละฉบับจะมีสิทธิถูกละรางวัลสลาก จ่ายคืน 35 ครั้ง ซึ่งมีการออกเลขรางวัลสลากทุกวันที่ 20 ของเดือน โดยจะมีสิทธิถูกรางวัลเมื่อสลากออมสินพิเศษนั้นมีอายุครบ 1 เดือนไปแล้ว

5. เงินฝากกระแสรายวัน (Current Account) เป็นเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ผู้ฝากจะฝากและถอนเงินเมื่อใดก็ได้ตามความต้องการ เงินฝากกระแสรายวันต้องใช้ใบรับฝาก (Pay-In-slip) ในการฝาก ทั้งที่เป็นเงินสดและเช็ค ส่วนการถอนหรือส่งจ่ายจากบัญชีต้องใช้เช็ค การรับฝากหรือถอนเงินกระทำไม่ได้จำกัดจำนวนครั้งในระหว่างเวลาทำการปกติของธนาคาร เงินฝากกระแสรายวันนี้ธนาคารไม่คิดดอกเบี้ยเงินฝากให้

ในปัจจุบันธนาคารออมสินได้กำหนดวงเงินขั้นต่ำ สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 5,000 บาท

6. เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต การรับฝากเงินประเภทสงเคราะห์ชีวิตของธนาคารออมสิน มีแนวความคิดมาจากการประกันชีวิต คือ เป็นการออมเงินของผู้ฝากและเป็นการระดมทุนของธนาคารในการฝากเงินสงเคราะห์ชีวิต ผู้ฝากจะขอเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารซึ่งกำหนดว่าจะทำได้ทั้งที่สำนักงานใหญ่ และสาขา แต่ต้องให้กองการสงเคราะห์ชีวิตเป็นผู้อนุมัติการรับฝากเงิน ซึ่งรายละเอียดการเปิดบัญชีจะประกอบด้วย จำนวนเงินสงเคราะห์ ระยะเวลาขอรับการสงเคราะห์ และระยะเวลาหรืองวดการส่งเงินฝาก ซึ่งรายละเอียดเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดอัตราเงินฝากที่ผู้ฝากจะส่งตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

เงินฝากส่งเคราะห์ชีวิตของธนาคารออมสินมี 3 รูปแบบ คือ

- 6.1 ส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบเพิ่มทุนทรัพย์
- 6.2 ส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบเงินปันผล
- 6.3 ส่งเคราะห์ชีวิตและการศึกษา

6.1 เงินฝากส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบเพิ่มทุนทรัพย์ เป็นเงินฝากส่งเคราะห์ชีวิตชนิดที่มีกำหนดระยะเวลาการส่งเงินฝากต่ำกว่ากำหนดระยะเวลาการขอรับเงินส่งเคราะห์ ซึ่งหมายความถึงการส่งเงินฝากจะทำเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น และเมื่อครบกำหนดเวลาขอรับเงินส่งเคราะห์ ธนาคารก็จะจ่ายเงินส่งเคราะห์แก่ผู้ฝาก เงินฝากประเภทส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบเพิ่มทุนทรัพย์นี้ ผู้ฝากยังสามารถฝากเงินส่งเคราะห์อุบัติเหตุความคุ้มครองไปด้วย ปัจจุบันจึงเป็นเงินฝากประเภทส่งเคราะห์ชีวิตชนิดเดียวที่มีผู้นิยม

ผู้ฝากแต่ละรายที่จะขอเปิดบัญชีเงินฝากที่มีจำนวนเกินกว่า 50,000 บาทต้องมีการตรวจสอบสุขภาพเพื่อขอเปิดบัญชีฝากเงิน สำหรับผู้ฝากที่ขอฝากโดยมีจำนวนเงินส่งเคราะห์ไม่เกิน 50,000 บาท อาจต้องตรวจสอบสุขภาพหากได้รับคำสั่งจากสำนักงานใหญ่

การกำหนดระยะเวลาส่งเงินฝากขึ้นอยู่กับระยะเวลาของการรับเงินส่งเคราะห์ คือผู้ฝากที่กำหนดระยะเวลาขอรับเงินส่งเคราะห์ 10 ปี ต้องส่งเงินฝาก 7 ปี อีก 3 ปีไม่ต้องส่งเงิน กำหนดระยะเวลาขอรับเงินส่งเคราะห์ 15 ปี ต้องส่งเงินฝาก 11 ปี และกำหนดระยะเวลาขอรับเงินส่งเคราะห์ 20 ปี ต้องส่งเงินฝาก 14 ปี

วิธีส่งเงินฝากสามารถส่งได้ทั้งแบบรายปี ราย 6 เดือน หรือราย 1 เดือน ผู้รับเงินส่งเคราะห์ชีวิตอาจเป็นตัวผู้ฝาก หรือบุคคลอื่นที่ผู้ฝากจะระบุในกรมธรรม์

6.2 เงินฝากส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบมีเงินปันผล มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ฝากได้รับเงินคืนจำนวนหนึ่งเมื่อครบกำหนดระยะเวลาขอรับเงินส่งเคราะห์ แต่ในช่วงเวลาระหว่างที่ฝากเงินส่งเคราะห์ ผู้ฝากจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลจำนวนหนึ่งเป็นประจำทุกปีนับตั้งแต่ปีที่ 3 ของการฝากเงินเป็นต้นไป จำนวนเงินปันผลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับวงเงินส่งเคราะห์ที่ฝาก และจำนวนเงินฝากที่ได้ฝากไว้กับธนาคาร

วงเงินฝากตั้งแต่ 5,000 ถึง 200,000 บาท เศษของหนึ่งพันบาทไม่รับฝาก การส่งเงินฝากต้องส่งทุกปีเต็มตามกำหนดระยะเวลาขอรับเงินสงเคราะห์ คือ 5 ปี 10 ปี 15 ปี หรือ 20 ปี

วิธีการส่งเงินฝากสามารถส่งได้ทั้งแบบรายปี ราย 6 เดือน ราย 3 เดือน หรือ รายเดือน

ผู้ฝากเงินฝากไว้เป็นเวลาครบ 3 ปี บริบูรณ์แล้ว จะได้รับเงินปันผลเป็นรายปี ในอัตราร้อยละ 3 ของเงินที่ฝากไว้ครบรอบปีกรรมธรรม์แล้ว

ผู้รับเงินสงเคราะห์ชีวิตอาจเป็นตัวผู้ฝากหรือบุคคลที่ผู้ฝากระบุในกรรมธรรม์

6.3 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและการศึกษา มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ฝากได้ สะสมทุนทรัพย์ให้แก่ผู้รับประโยชน์ เพื่อใช้เป็นทุนการศึกษาในอนาคตดังจะเห็นได้จากเงื่อนไขที่ กำหนดเกี่ยวกับตัวผู้รับประโยชน์ว่าจะต้องเป็นบุตร ธิดา หรือญาติของผู้ฝาก หรือผู้ที่อยู่ใน ความอุปการะเลี้ยงดูหรือให้การศึกษาซึ่งผู้ฝากปรารถนาจะให้ได้รับเงินรายปี เพื่อการศึกษา ที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

วงเงินสงเคราะห์ที่ธนาคารกำหนดรับฝากสำหรับผู้ฝากทุกรายคือ ไม่น้อยกว่า 5,000 บาท และไม่เกิน 100,000 บาท โดยกำหนดระยะเวลาขอรับเงินสงเคราะห์ไว้ เป็น 5 ถึง 20 ปี

ลักษณะพิเศษของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและการศึกษา ขึ้นอยู่กับการจ่ายเงิน สงเคราะห์ นั่นคือเมื่อครบกำหนดเวลาขอรับเงินสงเคราะห์ซึ่งอาจเป็น 5 ปี ถึง 20 ปี แล้ว ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์รายปีแก่ผู้รับประโยชน์ทุกงวด จนครบ 5 งวด หากผู้รับ ประโยชน์ถึงแก่กรรม ก็จ่ายให้ผู้ฝากแทนจนครบ 5 งวด เช่นเดียวกัน

7. เงินฝากเคหสงเคราะห์ คือการฝากเงินที่สะสมไว้สร้างที่อยู่อาศัย โดยการ ส่งเงินฝากเป็นรายเดือน เดือนละเท่าๆ กัน เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าเดือนละ 300 บาท เมื่อ ฝากครบ 12 เดือนแล้วสามารถกู้เงินธนาคารได้ตามอัตราที่ธนาคารกำหนดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ จำนวนเงินฝากรายเดือนที่ขอเปิดบัญชีไว้ครั้งแรก การฝากถอนเงินและการคำนวณดอกเบี้ยถือ ปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินประเภทเพื่อเรียก การฝากเงินประเภทเคหสงเคราะห์ถือเป็นสิทธิเฉพาะ

ตัวของผู้ฝากจะฝากเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นหรือ โอนหรือรับมรดกสิทธิการฝากไม่ได้ หมายถึง เจ้าของบัญชีเท่านั้นที่มีสิทธิขอกู้เงินฝากได้

8. เงินฝากสงเคราะห์วิฑู คือ การฝากเงินเพื่ออำนวยความสะดวกอื่นซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์หรือผู้รับมรดกของผู้ฝาก โดยจะได้รับเงินเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่า แต่ไม่เกิน 20,000 บาท ของจำนวนเงินฝากคงเหลือก่อนที่ผู้ฝากถึงแก่กรรม 180 วัน

การฝากเงินประเภทสงเคราะห์วิฑูเป็นการฝากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นเมื่อผู้ฝากถึงแก่กรรม การฝากและการถอนมีลักษณะคล้ายกับเงินฝากเพื่อเรียก แต่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินฝากประเภทอื่นมาก คืออัตราดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 0.5 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้ฝากจะได้รับประโยชน์จากเงินสงเคราะห์วิฑู

9. เงินฝากเพื่อเรียก (พิเศษ) มีลักษณะแตกต่างจากเงินฝากเพื่อเรียก คือ

1. จำนวนเงินฝาก - ถอน ครั้งละไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท
2. ในแต่ละเดือนจะฝากกี่ครั้งก็ได้ แต่ในการถอน ถ้าถอนเกินกว่า 1 ครั้ง

ธนาคารออมสินจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ในอัตราร้อยละ 1 ของจำนวนเงินที่ถอนในแต่ละครั้ง แต่การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต้องไม่ต่ำกว่าครั้งละ 500 บาท

3. อัตราดอกเบี้ยจะสูงกว่าเงินฝากเพื่อเรียก และเสียภาษีดอกเบี้ยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยส่วนที่เกินจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียก

จากเงินฝากทั้ง 9 ประเภทที่กล่าวข้างต้น เงินฝากบางประเภทของธนาคารมีจำนวนเงินคงเหลือน้อยมากเมื่อเทียบกับเงินฝากคงเหลือประเภทอื่น ดังแสดงในตารางที่ 3.1 เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงแบ่งเงินฝากออกเป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เงินฝากเพื่อเรียก
2. เงินฝากประจำ 6 เดือน
3. เงินฝากประจำ 12 เดือน
4. เงินฝากสลากออมสินพิเศษ

5. เงินฝากกระแสรายวัน

6. เงินฝากประเภทอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย เงินฝากส่งเคราะห์ชีวิต เงินฝากเคหสังเคราะห์ และเงินฝากส่งเคราะห์ที่วิบูล เนื่องจากเงินฝากประเภทดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับเงินฝากประเภทที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จึงรวมเป็นเงินฝากในกลุ่มเดียวกัน

สำหรับเงินฝากประเภทที่ 9 ประเภทเพื่อเรียก (พิเศษ) ถึงแม้จะมีจำนวนเงินเงินค่อนข้างสูงแต่ไม่นำมาศึกษาวิเคราะห์ เนื่องจาก เป็นประเภทเงินฝากที่เพิ่งเปิดบริการรับฝากใหม่ในเดือนสิงหาคม 2532 และยังไม่มียอดเงินฝากประเภทนี้ครบทุกสาขา

ตารางที่ 3.1 เงินฝากคงเหลือของธนาคารออมสิน ณ 31 ธันวาคม 2532

หน่วย : บาท

ประเภทเงินฝาก	เงินฝากคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2532
1. เพื่อเรียก	27,053,339,235
2.ประจำ 6 เดือน	10,173,824,944
3.ประจำ 12 เดือน	50,616,496,168
4.สลากออมสินพิเศษ	16,655,941,386
5.กระแสรายวัน	304,820,708
6.ส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัวแบบเพิ่มทุนทรัพย์	856,623,140
7.ส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัว	35,953,065
8.ส่งเคราะห์ชีวิตและการศึกษา	1,576,196
9.เคหสังเคราะห์	2,285,324
10.ส่งเคราะห์ที่วิบูล	774,933
11. เพื่อเรียก (พิเศษ)	1,179,449,161

ที่มา : กองสถิติ ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน

จากเงินฝากที่แบ่งเป็น 6 ประเภท ดังกล่าวข้างต้นได้เก็บตัวอย่างโดยแบ่งออกเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร โดยตัวอย่างในแต่ละภาคจะประกอบด้วยสาขาชั้น 1 สาขาชั้น 2 และสาขาชั้น 3 เก็บตัวอย่างแต่ละระดับชั้น จากเงินฝากคงเหลือโดยเฉลี่ย ณ สิ้นปี ของแต่ละระดับชั้นในภาคนั้นๆ จำนวนของธนาคารออมสินสาขาที่เก็บมาทำการศึกษา แยกได้ดังนี้

หน่วย : สาขา

ภาค	สาขาชั้น 1	สาขาชั้น 2	สาขาชั้น 3	รวม
ภาคเหนือ	3	3	3	9
ภาคกลาง	3	3	3	9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	3	3	9
ภาคใต้	3	3	3	9
กรุงเทพมหานคร*	9	-	-	9
รวม	21	12	12	45

* เนื่องจากในกรุงเทพมหานคร มีแต่สาขาชั้น 1 ไม่มีสาขาชั้น 2 และสาขาชั้น 3

เงินฝากคงเหลือแยกตามประเภทเงินฝากของแต่ละสาขาตามที่แสดงในตารางที่ 3.2 โดยสาขาตัวอย่างในแต่ละภาคจะเรียงลำดับจากสาขาชั้น 1 สาขาชั้น 2 และสาขาชั้น 3 ชั้นละ 3 สาขา ยกเว้นในกรุงเทพมหานครที่เป็นสาขาชั้น 1 ทั้งหมด โดยคำนวณจากเงินฝากคงเหลือรายเดือนของสาขาแล้วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามจำนวนเดือนที่ถือจนถึงสิ้นปี เนื่องจากการวิเคราะห์จะวิเคราะห์เงินฝากคงเหลือ ณ สิ้นปีเปรียบเทียบกับต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในปีนั้น การใช้เงินฝากคงเหลือ ณ สิ้นปีเดือนธันวาคมจะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะสาขาส่วนมากจะเร่งระดมหาเงินฝากในตอนสิ้นปีเพื่อแสดงผลงานคือมียอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันสิ้นปีเป็นจำนวนมากซึ่งจะสูงกว่าเวลาอื่นของปี

ตารางที่ 3.2 เงินฝากคงเหลือของธนาคารออมสินสาขาที่เลือกมาเป็นตัวอย่าง ณ. 31 ธันวาคม 2532

หน่วย : บาท

สาขา	ประเภทเงินฝาก						รวม
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสินพิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	
ภาคกลาง							
1. สิ่งห้บุรี	50,122,409	17,316,052	166,036,607	76,131,680	25,295	4,484,495	314,116,538
2. นครนายก	79,543,628	43,170,636	120,023,848	36,070,490	83,824	7,106,712	285,999,138
3. ศรีราชา	94,741,438	15,311,905	124,730,374	99,036,850	251,895	6,402,436	346,877,334
4. หัวกุญแจ	32,750,329	15,784,844	26,012,177	19,557,870	19,170	1,320,750	95,445,140
5. บ้านแหลม	26,808,845	1,117,438	60,379,726	7,501,420	290,450	73,235	96,171,114
6. โน้ททอง	26,646,715	26,082,271	44,483,485	6,898,580	325,553	10,925,700	115,362,304
7. महाराช	19,728,946	16,915,860	31,454,357	1,251,450	130,295	956,210	70,437,118
8. ท่าช้าง	24,050,136	17,469,897	25,126,355	4,928,770	78,666	376,112	72,029,930
9. พนมทวน	22,366,092	3,899,806	36,105,361	3,522,140	208,983	8,620,215	74,722,597

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ประเภทเงินฝาก						รวม
	เผื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสินพิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	
ภาคเหนือ							
1. สุโขทัย	38,103,714	36,022,191	64,635,416	46,455,550	182,940	2,484,606	187,884,417
2. ลำพูน	51,900,705	10,122,560	59,685,173	38,217,030	58,323	710,812	160,694,603
3. น่าน	46,316,570	17,390,436	61,059,817	24,089,750	78,303	349,478	149,284,354
4. นรทมนิราม	33,210,890	7,078,652	32,968,721	4,467,730	563,375	393,517	78,682,885
5. หนองจาง	23,762,637	13,473,629	20,797,530	15,741,620	169,122	3,477,130	77,421,668
6. ท่าตะโก	25,818,193	14,501,259	18,737,429	7,909,270	7,413,837	2,031,816	76,411,804
7. แจ้ห่ม	20,890,904	3,655,212	12,281,559	1,598,360	246,786	2,934,964	41,607,785
8. หนองหอย	13,253,515	4,289,962	7,255,741	8,051,070	14,193	1,898,173	34,762,654
9. นราทรกระต่าย	16,760,478	4,853,247	15,498,507	2,754,430	264,616	574,285	40,705,563

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ประเภทเงินฝาก						รวม
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสินพิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
1. ชำนาญ	38,336,738	8,778,110	65,281,281	17,191,952	262,694	12,815,411	142,666,186
2. สกลนคร	41,017,672	10,043,501	51,974,309	35,029,858	56,306	4,302,354	142,424,000
3. นครพนม	47,344,046	25,116,574	33,727,081	18,443,422	5,596,614	2,243,970	132,471,707
4. เลิงนกทา	37,747,975	4,708,725	22,262,593	1,159,418	157,760	3,943,215	69,979,686
5. ท่าตูม	40,242,872	4,702,257	18,182,015	1,241,460	264,063	3,341,315	67,973,982
6. บึงไดน	27,339,803	8,366,480	31,930,389	5,504,901	25,615	2,401,253	75,568,441
7. สดึก	25,598,128	3,171,006	2,290,062	2,872,755	289,652	6,040,278	40,261,881
8. เญญ	26,992,068	3,270,468	5,823,882	334,033	373,467	153,254	36,947,172
9. บ้านดุง	29,591,174	7,241,368	8,238,761	215,739	187,267	804,907	46,279,216

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ประเภทเงินฝาก						รวม
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสิน	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	
ภาค กทม.							
1. เทเวศร์	155,374,278	59,680,063	114,453,280	228,038,000	2,808,982	3,358,700	563,713,303
2. ดินแดง	75,770,002	64,849,030	141,720,137	125,788,800	461,404	1,770,610	410,359,983
3. ม.เกษตร	70,932,957	78,668,878	101,989,788	160,928,800	549,514	2,110,670	415,180,607
4. ราชประสงค์	99,312,899	42,901,126	123,030,163	223,060,000	3,998,961	1,250,200	493,553,349
5. ประชาชื่น	67,840,623	93,796,001	130,452,855	182,697,600	13,762	3,224,535	478,025,376
6. สะพานใหม่	68,229,309	77,318,888	111,846,408	159,542,150	1,036,412	3,472,857	421,446,024
7. ราษฎร์บูรณะ	70,947,726	77,091,794	155,782,546	162,052,390	45,022	792,505	466,711,983
8. รามคำแหง	122,190,858	73,391,640	68,336,471	140,543,030	1,691,166	7,843,415	413,996,580
9. บางนา	78,395,972	63,788,890	133,871,366	201,179,470	2,860,854	2,242,112	482,338,664

ที่มา : กองสถิติ ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ประเภทเงินฝาก						รวม
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสินพิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	
ภาคใต้							
1. ไซยา	37,890,136	35,907,420	61,446,075	7,934,573	253,698	1,376,225	144,808,127
2. ฉวาง	55,215,744	28,563,649	62,834,886	2,651,419	267,743	2,354,173	151,887,614
3. ระนอง	53,635,856	23,997,272	78,126,547	44,864,561	189,070	8,570,715	209,384,021
4. กาญจนบุรี	42,995,321	8,182,760	33,544,048	968,945	75,185	15,890	85,782,149
5. ท่าแซะ	30,105,730	2,777,639	39,754,746	1,184,748	508,522	1,835,360	76,166,745
6. สายบุรี	30,460,483	7,573,943	27,995,401	2,031,449	380,294	548,395	68,989,965
7. ปากน้ำชุมพร	18,212,789	3,743,654	22,961,122	2,902,526	27,382	2,052,360	49,899,833
8. จันดี	33,977,866	12,372,523	9,340,185	8,359,330	185,258	4,043,060	68,278,222
9. โศกโพนธ์	28,627,901	8,809,418	16,807,945	4,359,656	188,437	209,800	59,003,157

ต้นทุนการดำเนินงานของสาขา

ค่าใช้จ่ายของสาขาซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นโดยตรงจำแนกได้เป็น 7 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ดอกเบี้ยจ่าย
2. เงินรางวัลสลากออมสินพิเศษ
3. เงินเดือนและค่าจ้าง
4. ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ
5. เงินอุดหนุน
6. ค่าเสื่อมราคา
7. รายจ่ายอื่น

สำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทมีรายละเอียด ดังนี้

1. ดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยจ่ายที่ธนาคารออมสินให้แก่ผู้ฝากเงินประเภทต่าง ๆ โดยแบ่งออกได้เป็น

- 1.1 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากเพื่อเรียก
- 1.2 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 6 เดือน
- 1.3 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากประจำ 12 เดือน
- 1.4 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากสงเคราะห์ชีวิต
- 1.5 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากเคหสงเคราะห์
- 1.6 ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากสงเคราะห์วีรคุณ
- 1.7 ดอกเบี้ยสลากออมสินพิเศษ

ดอกเบี้ยจ่ายตามข้อ 1.1 ถึง 1.6 ดังแสดงในตารางที่ 3.3 โดยดอกเบี้ยจ่ายตามข้อ 1.4 ถึง 1.6 จะรวมอยู่ในดอกเบี้ยเงินฝากอื่น ๆ จะคำนวณตั้งจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปี โดยใช้อัตราดอกเบี้ยตั้งจ่ายที่คำนวณขึ้นเป็นรายวัน โดยพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยประกาศจ่ายของเงินฝากแต่ละประเภท โดยเฉพาะเงินฝากประเภทประจำที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย คู่กับเงินฝากคงเหลือ เป็นรายวัน

ตารางที่ 3.3 ดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารออมสินสาขา ปี 2532

หน่วย : บาท

สาขา	ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก			
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	อื่น ๆ
สิงห์บุรี	3,597,653	1,040,960	14,526,047	281,986
นครนายก	5,692,205	2,767,323	10,815,635	438,050
ศรีราชา	6,943,126	1,053,003	10,768,966	400,457
หัวกุญแจ	1,504,870	1,086,645	3,321,955	59,786
บ้านแหลม	1,904,057	62,335	5,252,320	3,873
โพธิ์ทอง	2,346,022	1,014,324	2,515,364	83,205
มหาสาร	1,805,278	1,180,473	2,362,781	23,688
ท่าช้าง	1,658,372	244,120	1,157,322	543,066
พนมทวน	1,944,520	1,685,583	4,092,489	742,608
สุโขทัย	2,766,586	2,463,590	5,759,490	154,620
ลำพูน	3,534,263	676,922	5,451,433	36,714
น่าน	3,377,245	1,174,782	5,257,682	19,643
พรมพิราม	1,794,853	999,341	1,751,505	126,380
หนองฉาง	2,232,141	495,233	2,891,680	23,282
ท่าตะโก	1,758,712	886,020	2,072,120	211,815
แจ้ห่ม	1,512,437	240,982	1,197,145	180,513
หนองหอย	1,030,197	301,440	790,705	117,993
พราณกระต่าย	1,205,357	329,978	1,369,324	36,180

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก			
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	อื่น ๆ
ยโสธร	2,797,527	558,302	5,792,243	680,512
สกลนคร	2,955,033	678,797	4,536,360	256,445
นครพนม	3,395,825	1,641,025	3,062,625	136,590
เลิงนกทา	2,660,560	320,450	1,988,110	247,626
ท่าตูม	2,525,335	315,318	1,582,160	213,550
พังโคน	1,985,285	539,875	2,865,270	183,570
สดีก	1,648,830	223,886	203,115	380,520
เนือ	1,959,758	218,800	528,950	1,242
บ้านดุง	2,107,833	504,982	699,106	50,708
ไชยา	2,708,260	2,368,140	5,488,368	86,484
ฉวาง	4,039,676	1,856,736	5,646,762	147,293
ระนอง	3,835,541	1,584,682	6,865,382	472,500
กาญจนดิษฐ์	3,045,627	572,474	2,936,005	445
ท่าแซะ	2,391,423	181,350	3,421,575	115,563
สายบุรี	2,218,115	522,320	2,430,430	33,805
ปากน้ำชุมพร	1,311,470	238,542	2,037,880	128,536
จันดี	2,430,270	830,340	798,405	251,660
โคกโพธิ์	2,055,440	606,488	1,477,230	13,217

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก			
	เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	อื่น ๆ
เทเวศร์	9,341,046	4,220,595	10,292,811	211,598
ดินแดง	5,489,521	4,364,214	12,818,147	106,260
ม. เกษตร	5,158,859	5,227,504	9,778,693	132,770
ราชประสงค์	7,168,274	2,844,599	10,984,687	78,762
ประชาชื่น	4,792,350	6,225,628	12,006,756	202,286
สะพานใหม่	10,076,295	5,140,562	5,326,833	216,960
ราษฎร์บูรณะ	9,732,691	7,605,443	14,347,063	49,871
รวมค่าแห่ง	8,468,948	8,566,494	6,222,494	492,790
บางนา	6,603,836	4,265,333	12,194,476	140,132

สำหรับ 1.7 ดอกเบี้ยจ่ายสลากออมสินพิเศษนั้น เนื่องจากสลากออมสินพิเศษแต่ละฉบับมีอายุ 3 ปี ผู้ฝากจะมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยหน่วยละ 1 บาทเมื่อสลากออมสินพิเศษครบอายุ ในแต่ละปีจะมีการคำนวณดอกเบี้ยตั้งจ่ายของเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือ แต่เนื่องจากในปี 2532 ธนาคารมีเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือที่มีราคาต่างกันคือ สลากออมสินพิเศษงวดที่ 5 งวดที่ 6 ราคาหน่วยละ 20 บาท สลากออมสินพิเศษงวดที่ 7 งวดที่ 8 ราคาหน่วยละ 30 บาท ดังนั้นดอกเบี้ยจ่ายของสลากออมสินพิเศษแต่ละราคาจึงต่างกันดังนี้

สลากหน่วยละ 20 บาท

สลากราคา 20 บาท ในเวลา 3 ปี ได้รับดอกเบี้ย 1 บาท
 สลากราคา 20 บาท ในเวลา 1 ปี ได้รับดอกเบี้ย $1/3$ บาท
 สลากราคา 100 บาท ในเวลา 1 ปี ได้รับดอกเบี้ย $100/(3 \times 20)$ บาท
 $= 1.67 \%$

สลากหน่วยละ 30 บาท

สลากราคา 30 บาท ในเวลา 3 ปี ได้รับดอกเบี้ย 1 บาท
 สลากราคา 30 บาท ในเวลา 1 ปี ได้รับดอกเบี้ย $1/3$ บาท
 สลากราคา 100 บาท ในเวลา 1 ปี ได้รับดอกเบี้ย $100/(3 \times 30)$
 $= 1.11 \%$

เมื่อนำเอาอัตราดอกเบี้ยสลากออมสินพิเศษแต่ละงวด ไปคูณกับเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือในแต่ละงวด จะได้ดอกเบี้ยตั้งจ่ายของเงินฝากสลากออมสินพิเศษ

แต่เนื่องจากเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือแต่ละสาขา ไม่มีการแยกเป็นรายงวดมีแต่เงินฝากคงเหลือรวม ดังนั้นในการคำนวณหาดอกเบี้ยตั้งจ่ายของสาขา จึงต้องใช้อัตราดอกเบี้ยจ่ายโดยเฉลี่ยของสลากราคา 20 บาท และ 30 บาท ซึ่งจากการศึกษา

เปรียบเทียบดูจากยอดเงินรับฝากของสาขาในแต่ละปีตั้งแต่ปี 2529 ปี 2530 ปี 2531 และปี 2532 ที่ต้องตั้งดอกเบี้ยจ่ายในปี 2532 รับฝากจากราคา 20 บาท และ 30 บาท เท่าไร ตารางที่ 3.4 ก็จะได้สัดส่วนของเงินฝากสลากที่มีราคา 20 บาท และ 30 บาท นำสัดส่วนนี้มาคำนวณอัตราดอกเบี้ยจ่ายถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก จากตัวอย่างการคำนวณของสาขาเทเวศร์ ในหน้า 42 หาสัดส่วนระหว่างราคา 20 บาท : 30 บาท

$$\begin{aligned} \frac{176,918,860}{40,661,040} &= 4.35 : 1 \\ 4.35 \times 1.67 &= 7.26 \\ 1.00 \times 1.11 &= 1.11 \\ 5.35 &= 8.37 \\ \text{อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ย } 8.37/5.35 &= 1.56 \% \end{aligned}$$

เมื่อนำอัตราดอกเบี้ยจ่ายนี้ไปคูณกับเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือของสาขาจะได้ดอกเบี้ยตั้งจ่ายที่จะใช้คำนวณเป็นค่าใช้จ่ายของสาขานั้น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 3.5

2. เงินรางวัลสลากออมสินพิเศษ หมายถึง เงินรางวัลที่ธนาคารต้องจ่ายกรณีสลากออมสินพิเศษถูกเลขรางวัลในแต่ละเดือน ถ้าธนาคารคิดตามเงินรางวัลที่จ่ายจริงที่ถูกรางวัลในแต่ละสาขา จะเป็นการคิดต้นทุนของสาขาที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงเนื่องจากโอกาสที่จะถูกรางวัลในแต่ละสาขาไม่แน่นอน เช่น กรณีที่รางวัลที่ 1,2,3 ไปถูกละสลากที่จำหน่ายจากสาขาใดก็จะทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของสาขานั้นสูง เพื่อให้สามารถนำเงินรางวัลจ่ายไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายของสาขาได้อย่างเหมาะสม จึงมีการคำนวณอัตราเงินรางวัลจ่ายต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือรายเดือนดังแสดงในตารางที่ 3.6 โดยเปรียบเทียบจากเงินรางวัลจ่ายในแต่ละเดือนต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือที่มีสิทธิถูกรางวัล จากสมการ

$$\begin{aligned} \text{อัตราเงินรางวัลจ่ายต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษ} \\ = \text{เงินรางวัลจ่าย} / \text{เงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือที่มีสิทธิถูกรางวัล} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.4 การคำนวณอัตราดอกเบี้ยจ่ายถัวเฉลี่ยของเงินฝากสลากออมสินพิเศษ ปี 2532

สาขา	เงินรับฝาก (บาท)		สัดส่วนระหว่างราคา 20 บาท : 30 บาท	อัตราดอกเบี้ย จ่ายถัวเฉลี่ย (%)
	งวดราคา 20 บาท	งวดราคา 30 บาท		
สิงห์บุรี	67,031,800	17,026,780	4 : 1	1.56
นครนายก	22,486,520	11,465,970	2 : 1	1.48
ศรีราชา	55,645,400	32,268,090	1.7 : 1	1.46
หัวภูมิเจ	12,663,880	5,922,570	2 : 1	1.48
บ้านแหลม	725,430	385,867	1.88 : 1	1.47
โพธิ์ทอง	4,947,720	703,530	7 : 1	1.60
มหาสาร	821,560	389,880	2 : 1	1.48
ท่าช้าง	2,459,100	446,370	5.51 : 1	1.58
พมทวน	1,238,220	1,157,215	1.07 : 1	1.39
สุโขทัย	35,946,780	7,733,100	4.6 : 1	1.57
ลำพูน	31,667,280	5,877,540	5.4 : 1	1.58
น่าน	15,933,900	5,023,110	3.2 : 1	1.54
พรหมพิราม	3,282,301	837,060	3.9 : 1	1.55
หนองฉาง	1,189,340	1,292,220	0.9 : 1	1.37
ท่าตะโก	2,720,080	749,100	3.6 : 1	1.55
หนองหอย	-	3,739,620	-	1.11
แจ้ห่ม	718,200	258,840	2.8 : 1	1.52
พราณกระต่าย	1,034,600	663,300	1.5 : 1	1.45

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

สาขา	เงินรับฝาก (บาท)		สัดส่วนระหว่างราคา 20 บาท : 30 บาท	อัตราดอกเบี้ย จ่ายถัวเฉลี่ย (%)
	งวดราคา 20 บาท	งวดราคา 30 บาท		
ยโสธร	11,631,080	2,360,100	4.9 : 1	1.57
สกลนคร	28,302,540	7,292,970	3.9 : 1	1.55
นครพนม	13,970,780	2,984,700	4.7 : 1	1.57
เลิงนกทา	268,280	53,130	5 : 1	1.57
ท่าตูม	784,340	180,780	4.3 : 1	1.56
พังโคน	6,627,680	2,134,710	3.1 : 1	1.53
สดีก	305,420	823,020	0.37 : 1	1.26
เพ็ญ	266,260	312,030	0.85 : 1	1.36
บ้านดุง	156,680	88,920	1.76 : 1	1.46
ไชยา	5,908,100	1,383,150	4.27 : 1	1.56
ฉวาง	1,214,520	925,410	1.30 : 1	1.42
ระนอง	32,269,120	8,440,860	3.80 : 1	1.55
กาญจนดิษฐ์	492,880	196,650	2.50 : 1	1.51
ท่าแซะ	342,440	272,520	1.25 : 1	1.42
สายบุรี	1,273,480	426,270	3.00 : 1	1.53
ปากน้ำชุมพร	2,065,320	395,790	5.20 : 1	1.58
กันตัง	4,584,100	1,477,230	3.00 : 1	1.53
โคกโพธิ์	1,211,960	1,021,350	1.20 : 1	1.41

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

สาขา	เงินรับฝาก (บาท)		สัดส่วนระหว่างราคา 20 บาท : 30 บาท	อัตราดอกเบี้ย จ่ายถัวเฉลี่ย (%)
	งวดราคา 20 บาท	งวดราคา 30 บาท		
เทเวศร์	176,918,860	40,661,040	4.35 : 1	1.56
ดินแดง	83,329,700	31,734,480	2.60 : 1	1.51
ม. เกษตร	105,354,000	30,901,800	3.40 : 1	1.54
ราชประสงค์	155,639,241	47,649,630	3.30 : 1	1.54
ประชาชื่น	128,359,760	34,598,280	3.70 : 1	1.55
สะพานใหม่	98,981,080	43,613,100	2.30 : 1	1.50
ราษฎร์บูรณะ	111,823,561	33,299,400	3.30 : 1	1.54
รามคำแหง	108,380,360	19,216,800	5.60 : 1	1.58
บางนา	149,315,120	33,021,870	4.50 : 1	1.57

ที่มา : กองสถิติ ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน

ตารางที่ 3.5 การคำนวณดอกเบี้ยสลากตั้งจ่ายของเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือ

ณ. 31 ธันวาคม 2532

สาขา	(1) เงินฝากสลากออมสิน พิเศษคงเหลือ (บาท)	(2) อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ย (%)	ดอกเบี้ยสลากตั้งจ่าย (บาท)
สิงห์บุรี	76,131,680	1.56	1,187,654
นครนายก	36,070,490	1.48	533,843
ศรีราชา	99,036,850	1.46	1,445,938
หัวกุญแจ	19,557,870	1.48	289,456
บ้านแหลม	7,501,420	1.47	110,271
โนนสีทอง	6,898,580	1.60	110,377
มหาสาร	1,251,450	1.48	18,521
ท่าช้าง	4,928,770	1.58	77,875
พมทวน	3,522,140	1.39	48,958
สุโขทัย	46,455,550	1.57	729,352
ลำพูน	38,217,030	1.58	603,830
น่าน	24,089,750	1.54	370,982
นรทนิราม	4,467,730	1.55	69,250
หนองฉาง	15,741,620	1.37	215,660
ท่าตะโก	7,909,270	1.55	122,593
หนองทอย	1,598,360	1.11	89,367
แจ้ห่ม	8,051,070	1.52	24,295
พราณกระต่าย	2,754,430	1.45	283,589

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

สาขา	(1) เงินฝากสลากออมสิน พิเศษคงเหลือ (บาท)	(2) อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ย (%)	ดอกเบี้ยสลากตั้งจ่าย (บาท)
ยโสธร	17,191,952	1.57	269,913
สกลนคร	35,029,858	1.55	542,963
นครพนม	18,443,422	1.57	289,560
เลิงนกทา	1,159,418	1.57	18,202
ท่าตูม	1,241,460	1.56	19,366
พังโคน	5,504,901	1.53	84,225
สติก	2,872,755	1.26	36,196
เนื้ญ	334,033	1.36	4,543
บ้านดุง	215,739	1.46	3,150
ไชยา	7,934,573	1.56	123,780
ฉวาง	2,651,419	1.42	37,650
ระนอง	44,864,561	1.55	695,400
กาญจนดิษฐ์	968,945	1.51	14,631
ท่าแซะ	1,184,748	1.42	16,823
สายบุรี	2,031,449	1.53	32,080
ปากน้ำชุมพร	2,902,526	1.58	45,860
จันดี	8,359,330	1.53	127,897
โคกโพธิ์	4,359,656	1.41	61,471

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

สาขา	(1) เงินฝากสลากออมสิน พิเศษคงเหลือ (บาท)	(2) อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ย (%)	ดอกเบี้ยสลากตั้งจ่าย (บาท)
เทเวศร์	228,038,000	1.56	3,557,393
ดินแดง	125,788,800	1.51	1,899,410
ม. เกษตร	160,928,800	1.54	2,478,303
ราชประสงค์	223,060,000	1.54	3,435,124
ประชาชื่น	182,697,600	1.55	2,831,813
สะพานใหม่	159,542,150	1.50	2,393,132
ราษฎร์บูรณะ	162,052,390	1.54	2,495,607
รวมค่าแห่ง	140,543,030	1.58	2,220,580
บางนา	201,179,470	1.57	3,158,517

ที่มา : (1) จากตารางที่ 3.2

(2) จากตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.6 การคำนวณอัตราเงินรางวัลจ่ายต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือรายเดือน ในปี 2532

เดือน	เงินรางวัลจ่าย (บาท) (1)	เงินฝากสลากออมสินพิเศษ คงเหลือ (บาท) (2)	อัตราเงินรางวัลเงินฝาก สลากออมสินพิเศษคงเหลือ (1) / (2)
มค.	197,908,100	28,363,464,380	0.70
กพ.	199,182,300	28,465,186,120	0.70
มีค.	200,146,300	28,575,151,880	0.70
เมย.	200,791,400	28,571,073,410	0.70
พค.	201,209,100	28,611,104,030	0.70
มิย.	200,873,300	28,454,021,870	0.70
กค.	197,620,000	27,877,998,260	0.71
สค.	190,851,200	26,801,862,810	0.71
กย.	169,574,300	23,473,496,540	0.72
ตค.	157,405,300	21,861,049,080	0.72
พย.	139,952,000	19,170,928,890	0.73
ธค.	155,716,500	15,518,247,220	0.74

ที่มา : (1) (2) ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน

ตารางที่ 3.7

ตัวอย่างการคำนวณหาเงินรางวัลสลากออมสินพิเศษประจำปี 2532 ของสาขาเทเวศร์

หน่วย : บาท

เดือน	(1) เงินฝากสลากออมสินพิเศษ คงเหลือ	(2) เงินรับฝากสลาก	เงินฝากที่มีสิทธิถูกละ รางวัล	(3) อัตราเงินรางวัล/ เงินฝากสลาก	เงินรางวัลสลาก
มค.	239,842,550	5,865,450	233,977,100	0.70	1,637,840
กพ.	242,474,320	3,651,990	238,822,330	0.70	1,671,756
มีค.	243,560,910	3,330,210	240,230,700	0.70	1,681,615
เมย.	242,240,520	2,358,810	239,881,710	0.70	1,679,172
พค.	241,026,840	2,684,760	238,342,080	0.70	1,668,395
มิย.	237,255,480	2,286,600	234,968,880	0.70	1,644,782
กค.	229,018,560	3,770,490	225,248,070	0.71	1,599,260
สค.	214,173,190	2,622,090	211,551,100	0.71	1,502,013
กย.	191,007,630	8,940,960	182,066,670	0.72	1,310,880
ตค.	173,595,950	6,194,610	167,401,340	0.72	1,205,290
พย.	152,790,810	7,907,400	144,883,410	0.73	1,057,649
ธค.	148,620,400	6,674,610	141,945,790	0.74	1,050,399
รวม		56,287,980			17,709,051

ที่มา : (1) กองสถิติ ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน
(2) จากตารางที่ 3.6
(3)

เงินรางวัลจ่าย หมายถึง จำนวนเงินที่ธนาคารต้องจ่ายในการออกรางวัลในแต่ละเดือน โดยคำนวณขึ้นจากสลากออมสินพิเศษที่มีสิทธิถูกละรางวัล หักด้วยสลากที่ถอนก่อนครบอายุ ถูกละรางวัลในเดือนนั้นๆ

เงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือที่มีสิทธิถูกละรางวัล หมายถึง เงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือ ณ สิ้นเดือน หักด้วยเงินรับฝากสลากออมสินพิเศษในเดือนปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากสลากออมสินพิเศษแต่ละฉบับจะมีสิทธิถูกรางวัล ก็ต่อเมื่อสลากออมสินพิเศษนั้น มีอายุครบ 1 เดือนไปแล้ว

เมื่อได้เงินรางวัลจ่ายต่อเงินฝากสลากออมสินพิเศษแล้ว นำไปคูณกับเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือที่มีสิทธิถูกละรางวัลในแต่ละเดือนของสาขา ก็จะได้เงินรางวัลสลากออมสินพิเศษที่คิดเป็นต้นทุนของสาขานั้นๆ ดังตัวอย่างของสาขาเพชรที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.7

3. เงินเดือนและค่าจ้าง หมายความว่า เงินที่จ่ายในลักษณะเป็นเงินเดือนและเงินเพิ่มอื่นๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง เงินรับรองประจำตำแหน่ง เงินยังชีพ (เงินที่จ่ายเป็นเงินยังชีพให้พนักงานและลูกจ้างของธนาคารบางจังหวัดในภาคใต้)

4. ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ

4.1 ค่าตอบแทน หมายความว่า เงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานให้ธนาคาร ได้แก่ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าเช่าบ้าน ค่าล่วงเวลา เงินค่าช่วยเหลือต่างๆ เป็นต้น

4.2 ค่าใช้สอย หมายความว่า รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ รายจ่ายเกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ และรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของธนาคารที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ ได้แก่ ค่าไปรษณีย์และโทรเลข ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา เป็นต้น

4.3 ค่าวัสดุ หมายความว่า รายจ่ายเพื่อซื้อสิ่งของซึ่งโดยสภาพย่อมสิ้นเปลืองเปลี่ยน หรือสลายตัวในระยะเวลาอันสั้น รวมทั้งสิ่งของที่ธนาคารซื้อมาเพื่อการบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมทรัพย์สิน เช่น ค่าเครื่องเขียน เครื่องใช้สำนักงาน เป็นต้น

5. เงินอุดหนุน หมายความว่า เงินที่จ่ายเพื่อช่วยเหลือหรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่องค์การ เอกชน นิติบุคคล หรือกิจการอันเป็นสาธารณะประโยชน์ รวมทั้งเงินที่จ่ายเป็นการอุดหนุนให้แก่พนักงาน ได้แก่ เงินทุนเลี้ยงชีพ ค่าเครื่องแบบ เป็นต้น

6. ค่าเสื่อมราคา เป็นการกระจายต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีต่าง ๆ ที่ได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นโดยวิธีต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม การประมาณค่าเสื่อมราคาเพื่อถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดหนึ่ง ๆ นั้นให้ถือราคาทุนของสินทรัพย์เป็นหลักในการคิด ค่าเสื่อมราคาของธนาคารออมสินจะใช้วิธีเส้นตรงตามระยะเวลา (Straight-line Method) โดย

6.1 คิดค่าเสื่อมอัตรา 5% ต่อปี หรือ 240 งวดต่อ 20 ปี สำหรับ

- อาคารถือกรรมสิทธิ์
- อาคารไม่ถือกรรมสิทธิ์ หมายถึง อาคารที่ปลูกสร้างบนที่ดินของผู้

อื่น เช่น เข้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

6.2 คิดค่าเสื่อมราคา 20% ต่อปี หรือ 60 งวดต่อ 5 ปี สำหรับ

- ครุภัณฑ์สำนักงาน
- ครุภัณฑ์โฆษณา
- ครุภัณฑ์ขนส่ง

ค่าเสื่อมราคาอาคารและครุภัณฑ์ของธนาคารออมสินสาขาตัวอย่างที่เลือกศึกษา ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.8

7. รายจ่ายอื่น หมายความว่า รายจ่ายต่างๆ ซึ่งไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดหนึ่งหมวดใด ดังกล่าวข้างต้น

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสาขา ตามข้อ 3 ถึง ข้อ 7 ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.8 ค่าเสื่อมราคาอาคาร และครุภัณฑ์ของธนาคารออมสินสาขา

หน่วย : บาท

สาขา	ค่าเสื่อมราคา		รวม
	อาคาร	ครุภัณฑ์	
สิงห์บุรี	159,215	51,478	210,693
นครนายก	40,715	56,714	97,429
ศรีราชา	15,711	62,905	78,616
หัวกุญแจ	60,726	43,348	104,074
บ้านแหลม	5,728	49,327	55,055
โพธิ์ทอง	51,256	78,544	129,800
มหาสาร	62,354	126,726	189,080
ท่าช้าง	157,381	40,058	197,439
นมทวน	40,525	33,130	73,655
สุโขทัย	105,493	34,187	139,680
ลำพูน	50,508	54,522	105,030
น่าน	17,357	104,725	122,082
พรหมพิราม	5,526	101,681	107,207
หนองฉาง	50,385	86,776	137,161
ท่าตะโก	174,210	136,567	310,777
หนองหอย	79,581	128,891	208,472
แจ้ห่ม	31,717	50,588	82,305
พราณกระต่าย	64,627	71,615	136,242

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ค่าเสื่อมราคา		รวม
	อาคาร	ครุภัณฑ์	
ยโสธร	14,867	30,871	45,739
สกลนคร	25,790	21,836	47,626
นครพนม	19,520	2,415	21,935
เลิงนกทา	154,210	87,102	241,312
ท่าตูม	62,496	62,744	125,240
นังโคน	35,490	65,223	100,713
สตึก	216,414	165,792	382,206
เนื้ญ	66,587	62,160	128,747
บ้านดุง	6,880	64,106	70,986
ไชยา	50,897	72,789	123,686
ฉวาง	181,500	196,853	378,353
ระนอง	97,994	42,995	140,989
กาญจนดิษฐ์	17,250	72,505	89,755
ท่าแซะ	34,724	84,758	119,483
สายบุรี	36,429	65,160	101,589
ปากน้ำชุมพร	86,430	65,103	151,533
จันดี	8,560	59,820	68,380
โคกโพธิ์	15,249	38,500	53,769

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

หน่วย : บาท

สาขา	ค่าเสื่อมราคา		รวม
	อาคาร	ครุภัณฑ์	
เทเวศร์	30,322	59,759	90,081
ดินแดง	48,802	42,131	90,933
ม. เกษตร	61,871	55,981	117,852
ราชประสงค์	69,204	28,916	98,120
ประชาชื่น	10,112	39,033	49,145
สะพานใหม่	42,010	35,118	77,128
ราษฎร์บูรณะ	46,850	30,917	77,767
รวมค่าแห่ง	86,323	32,175	118,407
บางนา	35,643	75,319	110,962

ที่มา : กองประมวลบัญชี ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน

ตารางที่ 3.9 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารออมสินสาขา ปีงบประมาณ 2532

สาขา	เงินเดือนและค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายจัดสรร ของสาขา	ค่าใช้จ่ายเงินฝาก สงเคราะห์ชีวิต	ค่าใช้จ่ายรวม
สิงห์บุรี	1,443,989	45,962	142,177	210,693	197,112	2,039,933	320,868	2,360,801
นครนายก	1,252,546	41,339	139,896	97,429	153,021	1,684,231	26,533	1,710,764
ศรีราชา	1,720,743	50,403	164,914	78,616	135,865	2,150,541	9,875	2,160,416
หัวกุญแจ	861,295	40,752	82,782	104,074	63,628	1,152,531	59,781	1,212,312
บ้านแหลม	1,165,502	50,591	115,380	55,055	133,696	1,520,224	9,800	1,530,024
โนนทอง	934,593	36,644	88,898	129,800	78,194	1,268,129	180,224	1,448,353
มหาสาร	683,689	15,206	63,798	189,080	92,352	1,044,125	24,630	1,068,755
ท่าช้าง	827,174	51,877	76,951	197,439	187,842	1,341,283	7,880	1,349,163
พนมทวน	766,036	43,265	72,481	73,655	59,481	1,014,918	294,884	1,309,802

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

สาขา	เงินเดือนและค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายจัดสรร ของสาขา	ค่าใช้จ่ายเงินฝาก สงเคราะห์ชีวิต	ค่าใช้จ่ายรวม
ยโสธร	1,166,020	19,718	107,354	45,738	175,533	1,514,363	194,183	1,708,546
สกลนคร	1,172,699	24,570	112,828	47,626	152,344	1,510,067	31,578	1,541,645
นครพนม	1,319,240	74,936	127,916	21,935	110,942	1,654,969	11,890	1,666,859
เลิงนกทา	816,430	10,728	79,441	241,312	90,005	1,237,916	93,131	1,331,047
ท่าตูม	614,217	12,840	58,770	125,240	75,794	886,861	148,855	1,035,716
บังโตน	773,115	50,124	84,024	100,713	94,114	1,102,090	41,517	1,143,607
สตึก	635,852	27,970	59,759	382,206	150,530	1,256,317	320,418	1,576,735
เป็ญ	754,111	42,520	70,484	128,747	49,878	1,045,740	1,841	1,047,581
บ้านดุง	591,080	34,971	55,565	70,986	87,996	840,598	32,957	873,555

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

สาขา	เงินเดือนและค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายจัดสรร ของสาขา	ค่าใช้จ่ายเงินฝาก ส่งเคราะห์ชีวิต	ค่าใช้จ่ายรวม
สุโขทัย	1,235,833	65,365	115,814	139,680	199,997	1,756,689	80,303	1,836,992
ลำพูน	1,059,910	45,897	101,845	105,030	128,212	1,440,894	851	1,441,745
น่าน	1,100,808	33,089	105,005	122,082	199,811	1,560,795	2,385	1,563,180
นครพนม	1,170,671	24,060	112,177	107,207	72,090	1,486,205	-	1,486,205
หนองคาย	773,703	33,064	74,563	137,161	99,275	1,117,766	20,667	1,138,433
ท่าตะโก	1,095,221	35,398	104,571	317,777	85,094	1,638,061	7,690	1,645,751
น้ำแกม	987,319	23,103	94,807	82,305	53,502	1,241,036	56,333	1,297,369
หนองคาย	865,085	30,141	85,022	208,472	81,569	1,270,289	22,571	1,292,860
พราณกระต่าย	755,731	22,811	69,931	136,242	76,305	1,061,020	7,048	1,068,068

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

สาขา	เงินเดือนและค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายจัดสรร ของสาขา	ค่าใช้จ่ายเงินฝาก สงเคราะห์ชีวิต	ค่าใช้จ่ายรวม
โยธา	948,448	40,144	90,801	123,686	60,996	1,264,075	24,358	1,288,433
จวาง	1,156,807	49,106	111,257	378,353	164,670	1,860,193	47,140	1,907,333
ระนอง	1,024,250	38,668	97,830	140,989	156,359	1,458,096	407,841	1,865,937
กาญจนบุรี	1,070,456	21,029	98,484	89,755	44,291	1,324,015	-	1,324,015
ท่าแซะ	1,014,982	41,574	96,748	119,483	77,670	1,350,457	32,441	1,382,898
สายบุรี	1,056,067	58,709	101,135	101,589	88,625	1,406,125	2,363	1,408,488
ปากน้ำชุมพร	767,623	25,483	73,086	151,533	50,480	1,068,205	54,090	1,122,295
จำเริญ	782,257	17,455	70,606	68,380	123,191	1,061,889	140,134	1,202,023
โคกโพธิ์	853,810	34,455	80,072	53,749	114,037	1,136,123	6,366	1,142,489

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

สาขา	เงินเดือนและค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	ค่าใช้จ่ายจัดสรร ของสาขา	ค่าใช้จ่ายเงินฝาก สงเคราะห์ชีวิต	ค่าใช้จ่ายรวม
เกษัตร์	1,733,407	28,754	165,938	90,081	139,021	2,157,201	25,240	2,182,441
ติမ်แดง	1,886,915	78,151	182,398	90,933	44,450	2,282,847	21,015	2,303,862
ม. เกษตร	1,350,171	45,592	129,396	117,852	177,475	1,820,486	31,130	1,851,616
ราชประสงค์	1,371,573	91,048	140,796	98,120	164,823	1,866,360	24,791	1,891,151
ประชาชื่น	1,663,995	295,389	159,356	49,145	145,379	2,313,264	35,635	2,348,899
สะพานใหม่	1,446,434	59,250	149,351	77,128	118,180	1,850,343	39,527	1,889,870
ราษฎร์บูรณะ	1,130,965	39,417	108,539	77,767	146,432	1,503,120	1,345	1,504,465
รวมค่าแห่ง	1,982,958	111,239	196,878	118,407	109,694	2,519,176	236,943	2,756,119
บางนา	1,674,488	68,772	160,015	110,962	195,266	2,209,503	315	2,209,818

ที่มา : กองประมวลบัญชี ฝ่ายการบัญชี ธนาคารออมสิน

การจัดสรรต้นทุนดำเนินงาน

การปฏิบัติงานทางธุรกิจของธนาคารออมสินสาขานั้น จำเป็นจะต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากสำนักงานใหญ่อยู่หลายอย่างด้วยกันทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสาขาเป็นไปอย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพและบรรลุถึงเป้าหมายของสาขา และของธนาคารโดยส่วนรวมเช่นกัน ตัวอย่างของการสนับสนุนและช่วยเหลือของสำนักงานใหญ่นั้นก็ได้แก่ การจัดหาการบรรจุ การโยกย้ายและการแต่งตั้งพนักงานประจำสาขา การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้กับสาขา เป็นต้น เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่การปฏิบัติงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นจำเป็นจะต้องปฏิบัติโดยสำนักงานใหญ่ก็คือประโยชน์ที่ธนาคารจะได้รับโดยส่วนรวมจากการควบคุมการปฏิบัติงานดังกล่าวนี้ให้เป็นแบบแผนเดียวกันและการประหยัดค่าใช้จ่าย

การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ดังกล่าวนี้ก็เพื่อประโยชน์ของสาขาเมื่อมีการวิเคราะห์ต้นทุนรวมในการดำเนินงานของสาขา จึงควรมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานจากสำนักงานใหญ่ไปให้แต่ละสาขาโดยวิธีการจัดสรรค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ให้แต่ละสาขาอย่างเหมาะสมซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

หน่วยงานของธนาคารในสำนักงานใหญ่ที่ปฏิบัติงานเพื่อสาขา ที่จะต้องจัดสรรค่าใช้จ่ายไปให้สาขาคือประกอบด้วย ฝ่ายทั้ง 5 ฝ่ายและกองขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ 12 กอง ได้แก่

1. ฝ่ายการออมสิน
2. ฝ่ายการบัญชี
3. ฝ่ายการธนาคาร
4. ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน
5. ฝ่ายพัฒนาองค์กรและสารสนเทศ
6. กองขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ
 - สำนักงานเลขานุการ
 - กองกลาง
 - กองการพนักงาน
 - กองนิติการ
 - กองวิชาการ

- กองตรวจการ
- กองงบประมาณ
- กองแบบแผน
- กองประชาสัมพันธ์
- กองพัสดุ
- กองการสงเคราะห์ชีวิต
- โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน

นอกจากหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ ที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของสาขาแล้ว ยังมี
หน่วยงานในสำนักงานการออมสินภาค โดยสำนักงานแต่ละภาค จะดำเนินงานให้กับสาขาที่รับ
ผิดชอบในภาคนั้น ๆ (ภาคผนวก ข. หน้า 126)

สำนักงานการออมสินภาคที่ต้องจัดสรรต้นทุนให้กับ สาขาในภาคนั้น ได้แก่

1. สำนักงานการออมสินภาค กทม.
2. สำนักงานการออมสินภาค 1
3. สำนักงานการออมสินภาค 2
4. สำนักงานการออมสินภาค 3
5. สำนักงานการออมสินภาค 4
6. สำนักงานการออมสินภาค 5
7. สำนักงานการออมสินภาค 6
8. สำนักงานการออมสินภาค 7
9. สำนักงานการออมสินภาค 8
10. สำนักงานการออมสินภาค 9

ต้นทุนของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ และสำนักงานการออมสินภาค

ประเภทค่าใช้จ่ายของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ และของสำนักงานการออมสินภาค
จำแนกประเภทเช่นเดียวกับประเภทของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสาขา เพียงแต่ไม่มีค่าใช้จ่าย
ประเภทดอกเบีย และเงินรางวัลสลากออมสินพิเศษ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานใหญ่และของสำนักงานการออมสินภาค
ประกอบด้วย

1. เงินเดือนและค่าจ้าง
2. เงินตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ
3. เงินอุดหนุน
4. ค่าเสื่อมราคา
5. รายจ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานใหญ่ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3.10

วิธีการจัดสรรค่าใช้จ่าย

เนื่องจากการบริการนั้น อาจมีการให้บริการเพียงหน่วยงานเดียว หรือมีการ
แลกเปลี่ยนบริการในระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการด้วยกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีการกำหนดวิธีการ
จัดสรรต้นทุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ ²

1. วิธีการจัดสรรโดยเส้นตรง
2. วิธีการจัดสรรเป็นขั้นๆ
3. วิธีการจัดสรรโดยวิธีขั้นคณิต

² ดวงมณี โกมารทัต . การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530) หน้า 232.

ตารางที่ 3.10 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ ปีงบประมาณ 2532

หน่วย : บาท

หน่วยงาน	เงินเดือน และค่าจ้าง	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ	เงินอุดหนุน	ค่าเสื่อมราคา	รายจ่ายอื่น	รวม
กองการพนักงาน	6,760,964	429,935	811,316	-	-	8,002,215
กองกลาง	20,007,326	13,493,628	2,098,888	101,699	-	35,701,541
กองวิชาการ	2,927,769	1,831,966	351,332	-	-	5,111,067
กองนิติศาสตร์	5,213,960	6,292,770	639,895	108,500	95,320	12,350,445
โรจนินท์ธนาคารออมสิน	8,233,679	17,023,463	1,023,651	296,861	12,000	26,589,554
กองงบประมาณ	3,994,245	699,238	504,838	33,745	-	5,412,066
สำนักงานเลขานุการ	2,560,929	1,069,156	307,311	-	-	3,937,396
กองตรวจการ	4,475,656	2,075,151	537,079	-	-	7,087,886
กองแบบแผน	7,098,402	16,623,291	851,808	-	-	24,573,501
กองนิติการ	5,234,522	4,493,977	628,142	-	-	10,356,641
กองประชาสัมพันธ์	2,685,670	5,371,709	322,280	-	-	8,379,659
กองการสงเคราะห์ชีวิต	8,117,856	1,769,486	974,142	-	-	10,861,484
ฝ่ายการธนาคาร	9,405,580	441,970	1,128,670	-	-	10,976,220
ฝ่ายการสลากและพันธบัตร ออมสิน	46,147,145	7,676,009	5,561,952	202,469	700	59,588,275
ฝ่ายพัฒนาองค์กรและสาร- สนเทศ	9,732,695	6,590,754	1,182,772	123,745	-	17,629,966
ฝ่ายการบัญชี	35,045,860	15,280,522	4,101,580	134,980	-	54,562,942
ฝ่ายการออมสิน	8,982,171	5,085,702	1,102,156	202,469	-	15,372,498

ที่มา : กองงบประมาณ ธนาคารออมสิน

1. วิธีการจัดสรรโดยเส้นตรง (Direct Allocation Method) วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้กันแพร่หลาย เพราะคำนวณง่าย นำไปใช้สะดวก ไม่ยุ่งยาก ภายใต้วิธีนี้ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในหน่วยงานบริการ จะคิดไปให้กับสาขาตามประโยชน์ที่สาขาคควรจะได้รับทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงบริการที่ให้ระหว่างหน่วยงานบริการด้วยกัน

2. วิธีการจัดสรรเป็นขั้นๆ (Step Allocation Method) เป็นวิธีการจัดสรรที่ซับซ้อนกว่าวิธีแรก เพราะจะพิจารณาบริการที่หน่วยงานหนึ่งๆ ให้แก่หน่วยงานบริการอื่นๆ ด้วย เช่น กองการพนักงาน และกองการออมสิน ต่างก็ให้บริการซึ่งกันและกัน รวมทั้งให้บริการแก่สาขาด้วย แต่การคำนวณบริการที่ให้ระหว่างกันนี้เป็นเรื่องยุ่งยาก จึงมีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการ โดยจัดลำดับก่อนหลังตามความเหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ทั่วไปในการจัดสรรเป็นขั้นๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 พิจารณาว่าหน่วยงานบริการใดที่ให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ๆ มากที่สุดแล้วแบ่งค่าใช้จ่ายของหน่วยงานนี้ไปให้หน่วยงานอื่นๆ เป็นอันดับแรก

ขั้นที่ 2 ต่อจากนั้นจะพิจารณาแบ่งค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการที่ให้บริการรองลงไปเป็นอันดับที่สอง เมื่อแบ่งค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการใดไปให้หน่วยงานอื่น ๆ แล้วก็ถือว่าเป็นอันสิ้นสุด กล่าวคือไม่ต้องนำเอาค่าใช้จ่ายของหน่วยงานอื่น ๆ มาคิดให้หน่วยงานนี้อีก

ขั้นที่ 3 ดำเนินการดังกล่าวในขั้นที่ 2 ต่อไปตามลำดับ จนกระทั่งได้จัดสรรค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการจนครบถ้วนทุกแผนก เมื่อถึงจุดนี้แสดงให้เห็นว่าได้ทำการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานบริการทุกหน่วยงาน ให้สาขาเรียบร้อยแล้ว

3. วิธีการจัดสรรโดยวิธีพีชคณิต (Algebraic or Reciprocal Allocation Method) ในทางทฤษฎีวิธีนี้เป็นวิธีจัดสรรที่ให้ผลถูกต้องมากกว่าวิธีอื่น ๆ เพราะได้พิจารณาถึงบริการที่ให้ระหว่างกันและกันของหน่วยงานบริการทุกหน่วยงาน โดยไม่ต้องกังวลกับการตั้งกฎเกณฑ์การจัดสรรตามลำดับก่อนหลัง ตามวิธีการจัดสรรเป็นขั้น ๆ หากปรากฏว่ามีบริการให้บริการแก่กันและกันในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมากก็ควรใช้วิธีนี้ วิธีทางพีชคณิตที่นำมาใช้ในการจัดสรร ก็คือ การสร้างสมการเส้นตรง (Linear equations) ขึ้นมาเพื่อหาต้นทุนทั้งหมดของหน่วยงานหลังจากได้รับบริการจากหน่วยงานอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการใช้สมการเส้นตรง อาจคำนวณได้ยากหากกิจการมีหน่วยงานบริการตั้งแต่ 3 หน่วยงานขึ้นไป ซึ่งจะต้องใช้วิธีการแมทริกซ์ (Matrix Method) ในการจัดสรรต้นทุนของหน่วยงานบริการแทนที่จะใช้ตั้งสมการเส้นตรง

การเลือกเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรต้นทุน (Allocation base) การที่จะจัดสรรต้นทุนของหน่วยงานบริการไปสู่หน่วยงานบริการอื่น ๆ และสาขาได้อย่างถูกต้อง และใกล้เคียงความจริงนั้น นอกจากจะเลือกวิธีจัดสรรต้นทุนที่เหมาะสมแล้วยังต้องเลือกเกณฑ์การจัดสรรต้นทุนให้เข้ากับสภาพการณ์อีกด้วย เพราะเกณฑ์เหล่านี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานบริการกับหน่วยงานบริการด้วยกัน และกับสาขาต่าง ๆ อันเป็นผลกระทบต่อต้นทุนที่จะทำการจัดสรร

สำหรับการจัดสรรต้นทุนของธนาคารออมสินควร จะใช้วิธีการจัดสรรเป็นขั้นๆ เพราะเป็นวิธีการจัดสรรค่าใช้จ่ายตามหลักการปฏิบัติงานจริง คือมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายจากหน่วยงานบริการด้วยกันไปให้หน่วยงานบริการอื่น ๆ ที่ใช้บริการด้วย และวิธีการจัดสรรก็ไม่ยุ่งยาก เสียเวลาเท่ากับวิธีพีชคณิต

เกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่าย

เกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายโดยทั่ว ๆ ไป มีดังนี้³

1. การจัดสรรโดยตรง ในบางกรณี ค่าใช้จ่ายที่ได้สะสมไว้ของแต่ละหน่วยงาน อาจจะโอนทั้งจำนวนไปยังหน่วยงานอื่น โดยไม่ต้องแยกออกเลย และในบางกรณี ค่าใช้จ่าย บางประเภทของหน่วยงาน อาจจะต้องจัดสรรไปยังหน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงานที่แน่นอนตาม จำนวนที่เกิดขึ้นจริง
2. จำนวนพนักงาน จำนวนพนักงานในแต่ละหน่วยงานอาจจะใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายไปยังหน่วยงานที่แน่นอนได้ โดยที่หน่วยงานหนึ่งให้บริการไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ตามจำนวนพนักงาน เช่น ค่าใช้จ่ายของกองการพนักงาน เป็นต้น
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการรายงาน จะใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายในกรณี ที่หน่วยงานหนึ่งให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ๆ ในรูปของรายงาน เช่น การบริการของ ฝ่ายการบัญชี กองตรวจการ เป็นต้น
4. กิจกรรมที่ทำให้หน่วยงานอื่น ๆ หากหน่วยงานหนึ่งทำงานหรือให้บริการแก่ หน่วยงานอื่น ๆ ในรูปของงานแต่ละประเภท ค่าใช้จ่ายรวมของหน่วยงานนั้น ๆ จะจัดสรรไป ยังหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้รับบริการโดยตรง ตามจำนวนและชนิดของงานที่ทำให้กิจกรรมประเภท นี้ได้ เช่น ไปรษณีย์ เป็นต้น
5. จำนวนพื้นที่ที่ใช้ หากหน่วยงานหนึ่งใช้พื้นที่บางส่วนในการให้บริการหน่วยงาน อื่นของธนาคาร เช่น โกดังพัสดุ ฯลฯ การจัดสรรค่าใช้จ่ายของหน่วยงานนี้ไปยังหน่วยงานอื่นๆ ก็ควรจะ ใช้พื้นที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร

³ Nabac Shool Foundation. Bank Cost, 2 nd.ed. (Illinois : The Association for Bank Audit, Control and Operation 1962) pp. 239-240.

6. เครื่องวัด จะใช้ได้ในกรณีที่ธนาคารมีการติดตั้งเครื่องวัดไว้ตามหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ตัดมิเตอร์ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ น้ำประปา ไว้ตามหน่วยงานต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามมิเตอร์ ก็จะถือเป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยงานนั้น ๆ

7. บริการที่ได้รับ จะใช้ได้ต่อกับเมื่อค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการนั้น ๆ เป็นของหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า 1 หน่วยงานขึ้นไป เช่น ค่าสอบบัญชี เป็นต้น

8. มูลค่าของเครื่องมือเครื่องใช้ จะใช้ได้ในกรณีที่มีการคำนวณมูลค่าของเครื่องมือเครื่องใช้ไว้ต่างกันและกำหนดได้แน่นอนว่า เครื่องมือเครื่องใช้นั้น ๆ เป็นของหน่วยงานใด เช่น การแบ่งค่าเบี่ยงประกันภัยของเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน ฯลฯ

9. ตัวเลขจำนวนเงินที่เกิดขึ้นจริง ในบางกรณี ค่าใช้จ่ายของหน่วยงานอาจจะจัดสรรไปยังแผนกหรือหน่วยงานอื่น ๆ ตามจำนวนเงินที่แน่นอน เช่น ค่าใช้จ่ายของกองประชาสัมพันธ์ จะจัดสรรไปยังหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จากการโฆษณานั้นๆ หรือตามอัตราส่วนของการโฆษณาที่หน่วยงานนั้นๆ ควรจะได้รับ

10. จำนวนหน่วยงานของเครื่องมือเครื่องใช้ ตามวิธีนี้จะใช้ได้ตราบเท่าที่ทราบจำนวนหน่วยของเครื่องมือเครื่องใช้ของแต่ละหน่วยงานอย่างเหมาะสม เช่น ค่าโทรศัพท์ ฯลฯ

ในการศึกษาการดำเนินงานของธนาคารออมสิน พบว่าการจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายต่าง ๆ และของกองขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการไปให้หน่วยงานบริการอื่น ๆ และสาขาที่มีความเหมาะสมในการเลือกใช้เกณฑ์ในลักษณะต่าง ๆ กัน ตัวอย่างเช่น จัดสรรตามจำนวนพนักงาน ตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงาน ตามจำนวนเงินฝากคงเหลือ เป็นต้น ดังรายละเอียดในการจัดสรรค่าใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานดังนี้

กองการพนักงาน ค่าใช้จ่ายของกองการพนักงานจะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่น และสาขาตามจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานบริการอื่นและสาขานั้น ๆ เนื่องจากเป็นงานบริการทางด้านพนักงานแก่หน่วยงานอื่น

กองวิชาการ ค่าใช้จ่ายของกองวิชาการจะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่น และสาขาตามจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานบริการอื่นและสาขานั้น ๆ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านวิชาการ และการฝึกอบรม แก่พนักงาน

กองกลาง ค่าใช้จ่ายของกองกลางจะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่นและสาขาตามจำนวนครั้งของการให้บริการ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่หน่วยงานอื่น เป็นจำนวนครั้ง เช่น แผนกยานพาหนะ จัดสรรตามจำนวนครั้งที่ใช้รถ แผนกสถานที่ จัดสรรตามจำนวนครั้งที่ให้บริการ เช่น การซ่อมแซมสถานที่ ฯลฯ

กองพัสดุ ค่าใช้จ่ายของกองพัสดุจะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่นและสาขาตามมูลค่าของพัสดุที่เบิกใช้จริง และจัดสรรตามจำนวนครั้งที่เบิกพัสดุ โดยดูจากเอกสารการเบิกใช้ของแต่ละหน่วยงาน และแต่ละสาขา

โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน ค่าใช้จ่ายของโรงพิมพ์จะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่น และสาขาตามจำนวนมูลค่าที่เบิกใช้จริง โดยดูจากเอกสารการเบิก เช่นเดียวกับกองพัสดุ

กองตรวจการ ค่าใช้จ่ายของกองตรวจการจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบในแต่ละสาขา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ต้องออกตรวจสอบการปฏิบัติงานของสาขาทั่วประเทศ

กองงบประมาณ ค่าใช้จ่ายของกองงบประมาณจะจัดสรรค่าใช้จ่ายให้หน่วยงานบริการอื่นและสาขาตามจำนวนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานและสาขานั้น ๆ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ตรวจสอบค่าใช้จ่ายตามงบประมาณ ของหน่วยงานอื่น ๆ

กองแบบแผน ค่าใช้จ่ายของกองแบบแผนจะจัดสรรให้หน่วยงานบริการอื่น และสาขาตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงานควบคุมการก่อสร้างและการซ่อมแซม ในแต่ละสาขา เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ต้องออกไปควบคุมการก่อสร้างและการซ่อมแซมหน่วยงานและสาขาต่าง ๆ และจัดสรรตามค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ซ่อมแซม ที่เกิดขึ้นจริงในหน่วยงาน และสาขานั้น ๆ

กองประชาสัมพันธ์ ค่าใช้จ่ายของกองประชาสัมพันธ์จะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากคงเหลือถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปีของสาขา เนื่องจากเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ธนาคารเป็นที่รู้จักของประชาชนเพื่อระดมเงินฝากจากประชาชน

กองการสงเคราะห์ชีวิต ค่าใช้จ่ายของกองการสงเคราะห์ชีวิตจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตคงเหลือถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปี เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตโดยเฉพาะ

ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน ค่าใช้จ่ายของฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสินจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากสลากออมสินพิเศษคงเหลือถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปี เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านเงินฝากสลากออมสินพิเศษโดยเฉพาะ

ฝ่ายการออมสิน ค่าใช้จ่ายของฝ่ายการออมสินจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากออมสินคงเหลือถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปี เงินฝากออมสินได้แก่เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากประจำ 6 เดือน และเงินฝากประจำ 12 เดือน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านเงินฝากออมสินโดยเฉพาะ

ฝ่ายการธนาคาร ค่าใช้จ่ายของฝ่ายการธนาคารจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากกระแสรายวันถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปี เนื่องจากว่าเป็นงานบริการทางด้านเงินฝากกระแสรายวันโดยเฉพาะ

ฝ่ายการบัญชี ค่าใช้จ่ายของฝ่ายการบัญชีจะจัดสรรให้สาขาตามจำนวนเงินฝากคงเหลือรวมถัวเฉลี่ย ณ วันสิ้นปี เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านการทำบัญชีของเงินฝากทุกประเภท

จากการจัดสรรค่าใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานในส่วนกลางไปให้สาขาดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปเกณฑ์ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายออกได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. ตามจำนวนพนักงาน ได้แก่ กองการพนักงาน
กองวิชาการ
2. ตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ กองตรวจการ
กองแบบแผน
3. ตามจำนวนมูลค่าที่เบิกใช้จริง และตามจำนวนครั้งที่เบิก ได้แก่
กองพัสดุ
โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน
4. ตามจำนวนครั้งที่ใช้บริการ ได้แก่ กองกลาง
5. ตามจำนวนเงินฝากคงเหลือ ได้แก่ กองการสงเคราะห์ชีวิต
ฝ่ายการธนาคาร
ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน
ฝ่ายการบัญชี
ฝ่ายการออมสิน
6. ตามจำนวนค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน ได้แก่ กองงบประมาณ

การจัดสรรค่าใช้จ่ายจากหน่วยงานบริการไปให้หน่วยงานบริการอื่นในสำนักงานใหญ่
ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.11 และจากหน่วยบริการไปให้สาขา ตามตัวอย่างที่ 1, 2, 3, 4

ตารางที่ 3.11 แสดงการจัดสรรค่าใช้จ่ายของหน่วยงานบริการไปให้หน่วยงานบริการในสำนักงานใหญ่

หน่วย : บาท

หน่วยงาน	ค่าใช้จ่ายรวม (1)	กองกลาง	กองทัณฑ์	กองวิสาหกิจ	กองงบประมาณ	สำนักงานเลขานุการ	กองนิติการ	กองแผนแผน	กองตรวจการ	กองการส่งเสริมชีวิต	กองประชาสัมพันธ์	ฝ่ายโหม่งองค์กร และสาระสนเทศ	ฝ่ายการบัญชี	ฝ่ายการธนาคาร	ฝ่ายการสลากและ ภัชชิตารอเงิน	ฝ่ายการออเงิน
1. กองการศึกษาศึกษา	8,002,215	233,297	57,539	35,570	41,847	18,831	52,308	65,909	37,662	108,802	32,431	137,049	269,913	254,221	529,366	107,756
2. กองกลาง	35,909,424	35,909,424	1,024,075	813,665	316,338	622,858	719,131	356,265	186,277	2,786,746	355,445	1,572,192	8,311,427	7,837,713	5,288,522	5,604,224
3. โรงเรียนศึกษาคณะอโณน	26,589,554		10,456,644													
4. กองทัณฑ์	15,623,766		15,623,766	27,005	32,407	16,203	40,508	10,802	13,503	45,909	35,107	78,316	164,733	143,129	148,530	89,118
5. กองวิสาหกิจ	5,111,067			5,111,067	33,111	14,900	41,389	52,150	29,800	58,772	25,661	108,439	213,566	201,150	418,855	85,261
6. กองงบประมาณ	5,412,066				5,412,066	18,218	47,920	113,702	32,796	50,256	38,773	81,574	228,498	117,308	275,715	71,128
7. สำนักงานเลขานุการ	3,937,396					3,937,396										
8. กองนิติการ	10,356,641						5,862,664									
9. กองแผนแผน	24,573,501							9,057,567								
10. กองตรวจการ	7,087,888								7,087,888							
11. กองการส่งเสริมชีวิต	10,861,484									10,861,484						
12. กองประชาสัมพันธ์	8,379,659										8,379,659					
13. ฝ่ายโหม่งองค์กรและ สาระสนเทศ	17,629,966											17,629,966			3,236,710	
14. ฝ่ายการบัญชี	54,562,942												54,562,942			
15. ฝ่ายการธนาคาร	10,976,220													10,976,220		
16. ฝ่ายการสลากและ ภัชชิตารอเงิน	59,588,275														59,588,275	
17. ฝ่ายการออเงิน	15,372,498															15,372,498
รวม		36,142,721	27,162,024	5,987,307	5,835,769	4,628,406	6,763,920	9,656,395	7,387,924	13,911,969	8,867,076	19,607,536	66,987,789	19,529,741	60,485,973	21,329,985

ที่มา : (1) ตารางที่ 3.10

ตัวอย่างที่ 1 การจัดสรรค่าใช้จ่ายตามจำนวนพนักงาน

ตัวอย่างเป็นการจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองการพนักงาน ตามจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานบริการอื่นและสาขาดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.12 สำหรับสาขาที่รับบริการนั้นจะแสดงตัวอย่างการจัดสรรเฉพาะสาขาที่ทำการศึกษา 45 สาขาเท่านั้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดสรรดังนี้

1. คำนวณหาอัตราร้อยละของจำนวนพนักงานในหน่วยงาน สาขา ต่อจำนวนพนักงานที่จะจัดสรรทั้งหมด เพื่อใช้เป็นอัตราจัดสรรค่าใช้จ่าย

$$\text{อัตราจัดสรร} = \frac{\text{จำนวนพนักงานในหน่วยงาน/สาขา} \times 100}{\text{จำนวนพนักงานรวมทั้งประเทศ}}$$

ตัวอย่างเช่นในสาขาเทเวศร์ มีพนักงาน 13 คน พนักงานรวมทั้งประเทศ 7,649 คน

$$\begin{aligned} \text{อัตราจัดสรร} &= \frac{13}{7649} \times 100 \\ &= 0.16995 \% \end{aligned}$$

2. จัดสรรค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองการพนักงาน ไปให้หน่วยงานอื่น และสาขา ตามอัตราจัดสรรค่าใช้จ่ายในข้อ 1

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายจัดสรร} &= \text{อัตราจัดสรร} \times \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองการพนักงาน} \\ \text{ตัวอย่างสาขาเทเวศร์} &\quad \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองการพนักงาน} \quad \text{เท่ากับ} \\ 8,002,215 \text{ บาท} & \\ &= 0.16995 \% \times 8,002,215 \\ &= 13,600 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.12 การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองการพนักงาน ตามจำนวนพนักงาน

หน่วยงาน/สาขา	จำนวนพนักงาน (คน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
ฝ่ายการธนาคาร	243	3.17688	254,221
ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน	506	6.61524	529,366
ฝ่ายพัฒนาองค์กรและสารสนเทศ	131	1.71264	137,049
ฝ่ายการบัญชี	258	3.37298	269,913
สำนักงานเลขานุการ	18	0.23532	18,831
กองกลาง	223	2.91541	233,297
กองนิติการ	50	0.65368	52,308
กองวิชาการ	34	0.44450	35,570
กองตรวจการ	36	0.47064	37,662
กองงบประมาณ	40	0.52294	41,847
กองแบบแผน	63	0.82363	65,909
กองประชาสัมพันธ์	31	0.40528	32,431
กองนี้สดุ	55	0.71904	57,539
โรจนิมพ์ธนาคารออมสิน	104	1.35965	108,802
กองการสงเคราะห์ชีวิต	71	0.92822	74,278
ฝ่ายการออมสิน	103	1.34658	107,756
สำนักงานการออมสินภาค กทม.	47	0.61445	49,170
สำนักงานการออมสินภาค 1	45	0.5883	47,078
สำนักงานการออมสินภาค 2	42	0.5491	43,939
สำนักงานการออมสินภาค 3	44	0.5752	46,032
สำนักงานการออมสินภาค 4	40	0.5229	41,847

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

หน่วยงาน/สาขา	จำนวนพนักงาน (คน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
สำนักงานการออมสินภาค 5	41	0.5360	42,893
สำนักงานการออมสินภาค 6	46	0.6014	48,124
สำนักงานการออมสินภาค 7	47	0.6145	49,170
สำนักงานการออมสินภาค 8	39	0.5099	40,801
สำนักงานการออมสินภาค 9	38	0.4968	39,755
สิงห์บุรี	12	0.15688	12,554
นครนายก	12	0.15688	12,554
ศรีราชา	12	0.15688	12,554
หัวภูมิเจ	8	0.10458	8,369
บ้านแหลม	9	0.11766	9,415
โพธิ์ทอง	9	0.11766	9,415
มหาสาร	9	0.11766	9,415
ท่าช้าง	8	0.10458	8,369
พมทวน	8	0.10458	8,369
สุโขทัย	12	0.15688	12,554
ลำพูน	12	0.15688	12,554
น่าน	11	0.1438	11,507
บรมพิราม	11	0.1438	11,507
หนองฉาง	9	0.11766	9,415
ท่าตะโก	10	0.13073	10,461

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

สาขา	จำนวนพนักงาน (คน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท) •
แจ้งห้าม	9	0.11766	9,415
หนองหอย	9	0.11766	9,415
พราณกระต่าย	9	0.11766	9,415
ยโสธร	11	0.1438	11,507
สกลนคร	12	0.15688	12,554
นครพนม	13	0.16995	13,600
เลิงนกทา	9	0.11766	9,415
ท่าตูม	8	0.10468	8,369
พังโคน	9	0.1176	9,415
สดีก	8	0.10468	8,369
เพ็ญ	9	0.11766	9,415
บ้านดุง	9	0.11766	9,415
ไชยา	9	0.11766	9,415
ฉวาง	12	0.15688	12,554
ระนอง	11	0.1438	11,507
กาญจนดิษฐ์	8	0.10458	8,369
ท่าแซะ	9	0.11766	9,415
สายบุรี	10	0.13073	10,461
ปากน้ำชุมพร	8	0.10458	8,369
จันดี	8	0.10458	8,369
โตกไนท์	8	0.10458	8,369

ตารางที่ 3.12 (ต่อ)

สาขา	จำนวนพนักงาน (คน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
เทเวศร์	13	0.16995	13,600
ดินแดง	14	0.1830	14,646
ม. เกษตร	12	0.15688	12,554
ราชประสงค์	11	0.1438	11,507
ประชาชื่น	10	0.13073	10,461
สะพานใหม่	13	0.16995	13,600
ราษฎร์บูรณะ	13	0.16995	13,600
รามคำแหง	17	0.22225	17,785
บางนา	13	0.16995	13,600
.			
.			
.			
รวมทั้งประเทศ	7,649	100.00	8,002,215

ตัวอย่างที่ 2 การจัดสรรค่าใช้จ่ายตามจำนวนวันที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ตัวอย่างเป็นการจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองตรวจการ ตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบตามสาขาต่างๆดังแสดงในตารางที่ 3.13 สำหรับสาขาที่รับบริการนั้นจะแสดง ตัวอย่างการจัดสรรเฉพาะสาขาที่ทำการศึกษา 45 สาขาเท่านั้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดสรร ดังนี้

1. คำนวณหาอัตราร้อยละของจำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบสาขาต่อจำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบสาขาทั่วประเทศ

$$\text{อัตราจัดสรร} = \frac{\text{จำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบสาขา} \times 100}{\text{จำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบทั่วประเทศ}}$$

ตัวอย่าง สาขาเทเวศร์ จำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบสาขาเทเวศร์ = 4 วัน
จำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบทั่วประเทศ 2,112 วัน

$$\begin{aligned} \text{อัตราจัดสรร} &= \frac{4}{2112} \times 100 \\ &= 0.18939 \% \end{aligned}$$

2. จัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองตรวจการ ไปให้สาขาตามอัตราจัดสรรค่าใช้จ่ายในข้อ 1

ค่าใช้จ่ายจัดสรร = อัตราจัดสรร x ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองตรวจการ
ตัวอย่างของสาขาเทเวศร์ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองตรวจการ เท่ากับ
7,387,924 บาท

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายจัดสรร} &= 0.18939 \% \times 7,387,924 \\ &= 13,992 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.13 การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองตรวจการ ตามจำนวนวันที่ปฏิบัติงานตรวจสอบ

สาขา	จำนวนวันที่ปฏิบัติงาน (วัน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
สิงห์บุรี	4	0.18939	13,992
นครนายก	5	0.23674	17,490
ศรีราชา	3	0.14204	10,494
หัวหิน	3	0.14204	10,494
บ้านแหลม	3	0.14204	10,494
โพธิ์ทอง	3	0.14204	10,494
มหาสาร	3	0.14204	10,494
ท่าช้าง	3	0.14204	10,494
พนมทวน	3	0.14204	10,494
สุโขทัย	5	0.23674	17,490
ลำพูน	5	0.23674	17,490
น่าน	5	0.23674	17,490
พรหมบุรี	3	0.14204	10,494
หนองฉาง	3	0.14204	10,494
ท่าตะโก	3	0.14204	10,494
แจ้ห่ม	3	0.14204	10,494
หนองหอย	3	0.14204	10,494
นราธิวาส	3	0.14204	10,494

ตารางที่ 3.13 (ต่อ)

สาขา	จำนวนวันที่ปฏิบัติงาน (วัน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
ยโสธร	5	0.23674	17,490
สกลนคร	5	0.23674	17,490
นครพนม	5	0.23674	17,490
เลิงนกทา	3	0.14204	10,494
ท่าตูม	3	0.14204	10,494
พังโคน	3	0.14204	10,494
สดีก	3	0.14204	10,494
เพ็ญ	3	0.14204	10,494
บ้านดุง	3	0.14204	10,494
ไชยา	3	0.14204	10,494
ฉวาง	3	0.14204	10,494
ระนอง	5	0.23674	17,490
กาญจนดิษฐ์	3	0.14204	10,494
ท่าแซะ	3	0.14204	10,494
สายบุรี	3	0.14204	10,494
ปากน้ำชุมพร	3	0.14204	10,494
จันทิ	3	0.14204	10,494
โคกโพธิ์	3	0.14204	10,494

ตารางที่ 3.13 (ต่อ)

สาขา	จำนวนวันที่ปฏิบัติงาน (วัน)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
เทเวศร์	4	0.18939	13,992
ดิเมแดง	3	0.14204	10,494
ม. เกษตร	3	0.14204	10,494
ราชประสงค์	3	0.14204	10,494
ประชาชื่น	3	0.14204	10,494
สะพานใหม่	3	0.14204	10,494
ราษฎร์บูรณะ	3	0.14204	10,494
รามคำแหง	5	0.23674	17,490
บางนา	3	0.14204	10,494
.			
.			
.			
รวมทั้งประเทศ	2,112	100.00	7,387,924

ตัวอย่างที่ 3 การจัดสรรค่าใช้จ่ายตามค่าใช้จ่ายของหน่วยงานสาขา

การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองงบประมาณ จะใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของหน่วยงานสาขาเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรดังแสดงในตารางที่ 3.14 สำหรับสาขาที่ได้รับบริการนั้นจะแสดงตัวอย่างการจัดสรรเฉพาะสาขาที่ทำการศึกษา 45 สาขาเท่านั้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดสรร ดังนี้

1. คำนวณหาอัตราจัดสรรจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของแต่ละสาขาต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสาขาทั้งประเทศ เพื่อใช้เป็นอัตราจัดสรรค่าใช้จ่าย

$$\text{อัตราจัดสรร} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน/สาขา} \times 100}{\text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งประเทศ}}$$

ตัวอย่าง ของสาขาเทเวศร์ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมเท่ากับ 1,991,263 บาท
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวมทั้งประเทศ เท่ากับ 1,261,332,340 บาท

$$\begin{aligned} \text{อัตราจัดสรร} &= \frac{1,991,263 \times 100}{1,261,332,340} \\ &= 0.15787 \% \end{aligned}$$

2. จัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองงบประมาณ ไปให้หน่วยงานอื่นแต่ละสาขา ตามอัตราจัดสรรที่คำนวณได้ในข้อ 1

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายจัดสรร} &= \text{อัตราจัดสรร} \times \text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของกองงบประมาณ} \\ \text{ตัวอย่างสาขาเทเวศร์} &\text{ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองงบประมาณ เท่ากับ} \\ &5,835,769 \text{ บาท} \\ &= 0.15787 \% \times 5,835,769 \\ &= 9,213 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.14 การจัดสรรค่าใช้จ่ายของกองงบประมาณ ตามค่าใช้จ่ายของหน่วยงานและสาขา

หน่วยงาน	ค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
ฝ่ายการธนาคาร	10,976,220	0.87021	50,783
ฝ่ายการสลากและพันธบัตรออมสิน	59,588,275	4.72423	275,695
ฝ่ายพัฒนาองค์กรและสารสนเทศ	17,629,966	1.39772	81,568
ฝ่ายการบัญชี	54,562,942	4.32580	252,444
สำนักงานเลขานุการ	3,937,396	0.31216	18,217
กองนิติการ	10,356,641	0.82109	47,917
กองตรวจการ	7,087,886	0.56193	32,793
กองแบบแผน	24,573,501	1.94822	113,694
กองประชาสัมพันธ์	8,379,659	0.66435	38,770
กองการสงเคราะห์ชีวิต	10,861,484	0.86111	50,252
ฝ่ายการออมสิน	15,372,498	1.21875	71,123
สิงห์บุรี	1,897,756	0.15045	8,780
นครนายก	1,544,335	0.12244	7,145
ศรีราชา	1,985,627	0.15742	9,187
หัวกุญแจ	1,069,749	0.08481	4,949
บ้านแหลม	1,404,844	0.11138	6,500
โน้ททอง	1,179,231	0.09349	5,456
มหาสาร	980,327	0.07772	4,536
ท่าช้าง	1,264,332	0.10024	5,850
พมทวน	942,437	0.07472	4,361
สุโขทัย	1,640,875	0.13009	7,592

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

สาขา	จำนวนค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
ลำพูน	1,339,049	0.10616	6,195
น่าน	1,455,790	0.11542	6,736
พรมพิราม	1,374,028	0.10894	6,358
หนองจาง	1,043,203	0.08271	4,827
ท่าตะโก	1,533,490	0.12158	7,095
แจ้ห่ม	1,146,229	0.09088	5,304
หนองหอย	1,185,267	0.09397	5,484
พราณกระต่าย	991,089	0.07858	4,586
ยโสธร	1,407,009	0.11155	6,510
สกลนคร	1,397,239	0.11078	6,465
นครพนม	1,527,053	0.12107	7,065
เลิงนกทา	1,158,475	0.09184	5,360
ท่าตูม	830,591	0.06585	3,843
พังโคน	1,018,066	0.08071	4,710
สตึก	1,196,558	0.09487	5,536
เนื้ญ	975,256	0.07732	4,512
บ้านดุง	785,033	0.06224	3,632
ไชยา	1,173,274	0.09302	5,428
ฉวาง	1,748,936	0.13866	8,092
ระนอง	1,360,266	0.10785	6,294

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

สาขา	จำนวนค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
กาญจนดิษฐ์	1,225,531	0.09716	5,670
ท่ามะขะ	1,253,709	0.09940	5,801
สายบุรี	1,302,627	0.10327	6,027
ปากน้ำชุมพร	995,119	0.07889	4,604
จันดี	991,283	0.07859	4,586
โคกโพธิ์	1,056,051	0.08373	4,886
เทพสถัน	1,991,263	0.15787	9,213
ดินแดง	2,100,449	0.16653	9,718
ม.เกษตร	1,691,090	0.13407	7,824
ราชประสงค์	1,725,564	0.13681	7,984
ประจักษ์	2,153,908	0.17077	9,966
สะพานใหม่	1,700,992	0.13486	7,870
ราษฎร์บูรณะ	1,394,581	0.11056	6,452
รามคำแหง	2,322,298	0.18412	10,745
บางนา	2,049,488	0.16249	9,483
.			
.			
.			
รวมทั้งประเทศ	1,261,332,340	100.00	5,835,769

ตัวอย่างที่ 4 การจัดสรรค่าใช้จ่ายตามเงินฝากคงเหลือของสาขา

การจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายการบัญชี เป็นการจัดสรรตามเงินฝากคงเหลือของแต่ละสาขาดังแสดงในตารางที่ 3.15 สำหรับสาขาที่ได้รับบริการนั้นจะแสดงตัวอย่างการจัดสรรเฉพาะสาขาที่ทำการศึกษา 45 สาขาเท่านั้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดสรร ดังนี้

1. คำนวณหาอัตราจัดสรร จากเงินฝากคงเหลือของแต่ละสาขาต่อเงินฝากคงเหลือรวมทั้งประเทศ เพื่อใช้เป็นอัตราจัดสรรค่าใช้จ่าย

$$\text{อัตราจัดสรร} = \frac{\text{เงินฝากคงเหลือของสาขา}}{\text{เงินฝากคงเหลือรวมทั้งประเทศ}} \times 100$$

ตัวอย่างของสาขาเทเวศร์ มีเงินฝากคงเหลือ เท่ากับ 563,713,303 บาท
เงินฝากคงเหลือรวมทั้งประเทศ เท่ากับ 105,701,635,099 บาท

$$\begin{aligned} \text{อัตราจัดสรร} &= \frac{563,713,303}{105,701,635,099} \times 100 \\ &= 0.533306 \% \end{aligned}$$

2. จัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฝ่ายการบัญชี ไปให้แต่ละสาขาตามอัตราจัดสรรที่คำนวณได้ในข้อ 1

$$\begin{aligned} \text{ค่าใช้จ่ายจัดสรร} &= \text{อัตราจัดสรร} \times \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฝ่ายบัญชี} \\ \text{ตัวอย่างสาขาเทเวศร์} &\quad \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของฝ่ายการบัญชีเท่ากับ} \\ &66,987,789 \text{ บาท} \\ &= 0.533306 \% \times 66,987,789 \\ &= 357,250 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ผลของการจัดสรรค่าใช้จ่ายจากหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ที่ไม่ได้ให้บริการลูกค้าไปให้สาขาแล้ว เมื่อนำไปรวมกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่สาขา จะได้ค่าใช้จ่ายรวมเมื่อนำเงินฝากคงเหลือของสาขาไปหารค่าใช้จ่ายรวม จะได้ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขาในลำดับสุดท้าย ดังแสดงในตารางที่ 3.17 ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากหมายถึงต้นทุนของสาขาต่อเงินฝากคงเหลือ 100 บาท

ตารางที่ 3.15 การจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายการบัญชี ตามยอดเงินฝากคงเหลือของสาขา

สาขา	เงินฝากคงเหลือ (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
สิงห์บุรี	314,116,538	0.297173	199,070
นครนายก	285,999,138	0.270572	181,250
ศรีราชา	346,877,334	0.328166	219,831
หัวกุญแจ	95,445,140	0.090297	60,488
บ้านแหลม	96,171,114	0.090983	60,948
โพธิ์ทอง	115,362,304	0.10914	73,110
มหาสาร	70,437,118	0.066637	44,639
ท่าช้าง	72,024,930	0.06814	45,645
พนมทวน	74,722,597	0.070692	47,355
สุโขทัย	187,884,417	0.17775	119,071
ลำพูน	160,694,603	0.152026	101,839
น่าน	149,284,354	0.141231	94,608
พรหมนิราม	78,682,885	0.074439	49,865
หนองฉาง	77,421,668	0.073246	49,066
ท่าตะโก	76,411,804	0.072291	48,426
แจ้ห่ม	41,607,785	0.039363	26,368
หนองหอย	34,762,654	0.032887	21,976
พราณกระต่าย	40,705,563	0.03851	25,797

ตารางที่ 3.15 (ต่อ)

สาขา	เงินฝากคงเหลือ (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
ยโสธร	142,666,186	0.134971	90,414
สกลนคร	142,424,000	0.134741	90,260
นครพนม	132,471,707	0.125326	83,953
เลิงนกทา	69,979,686	0.066205	44,349
ท่าตูม	67,973,982	0.064307	43,078
วังโคก	75,568,441	0.071492	47,891
สติก	40,261,881	0.03809	25,516
เพ็ญ	36,947,172	0.034954	23,415
บ้านดุง	46,279,216	0.043783	29,329
ไชยา	144,808,127	0.136997	91,771
ฉวาง	151,887,614	0.143695	96,258
ระนอง	209,384,021	0.198090	132,696
กาญจนดิษฐ์	85,782,149	0.081155	54,364
ท่าแซะ	76,166,745	0.072058	48,270
สายบุรี	68,989,965	0.065268	43,722
ปากน้ำชุมพร	49,899,833	0.047208	31,624
จันทิ	68,278,222	0.064595	43,271
โคกโพธิ์	59,003,157	0.055820	37,393

ตารางที่ 3.15 (ต่อ)

สาขา	เงินฝากคงเหลือ (บาท)	อัตราจัดสรร (%)	ค่าใช้จ่ายจัดสรร (บาท)
เทเวศร์	563,713,303	0.533306	357,250
ดิเอดง	410,359,983	0.388225	260,063
ม. เกษตร	415,180,607	0.392785	263,118
ราชประสงค์	493,553,349	0.4669306	312,786
ประชาชื่น	478,025,376	0.45224	302,946
สะพานใหม่	421,446,024	0.398713	267,089
ราษฎร์บูรณะ	466,711,983	0.441537	295,776
รามคำแหง	413,996,580	0.391665	262,368
บางนา	482,338,664	0.456321	305,679
.			
.			
.			
รวม	105,701,635,099	100	66,987,789

วิธีการจัดสรรค่าใช้จ่ายของสาขาให้กับเงินฝากแต่ละประเภท

เมื่อทราบค่าใช้จ่ายรวมของสาขาแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากแต่ละประเภท ซึ่งได้แก่ เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากประจำ 6 เดือน เงินฝากประจำ 12 เดือน เงินฝากสลากออมสินพิเศษ เงินฝากกระแสรายวัน และเงินฝากประเภทอื่น ๆ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายของสาขาไปให้กับเงินฝากแต่ละประเภท

ค่าใช้จ่ายของสาขาบางประเภทจะทราบได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายของเงินฝากประเภทใด เช่น ดอกเบี้ยจ่าย เงินรางวัลสลากออมสินพิเศษ และค่าใช้จ่ายจัดสรรจากส่วนกลางที่จัดสรรให้เงินฝากแต่ละประเภท เป็นต้น แต่จะมีค่าใช้จ่ายอีกส่วนหนึ่งที่เป็นบริการร่วมกันของเงินฝากทุกประเภท เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายที่จัดสรรมาจากส่วนกลางที่แยกไม่ได้ว่าเป็นของเงินฝากประเภทใดเท่าไร เป็นต้น ซึ่งในการจัดสรรค่าใช้จ่ายส่วนนี้ให้กับเงินฝากแต่ละประเภท จะใช้เกณฑ์ในการจัดสรรตามจำนวนรายการของเงินฝากแต่ละประเภท หมายถึง จำนวนรายการฝากถอนเงินประเภทนั้น ใน 1 ปี จำนวนรายการ จะแสดงให้เห็นถึงจำนวนครั้งในการปฏิบัติงานที่ทำให้กับเงินฝากแต่ละประเภทดังตัวอย่างการคำนวณของสาขาเทเวศร์ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.16 และรายละเอียดสาขาอื่น ๆ ในภาคผนวก ค หน้า 137

จากผลการจัดสรรค่าใช้จ่ายของสาขาให้กับเงินฝากแต่ละประเภทแล้ว จะได้ค่าใช้จ่ายรวมของเงินฝากแต่ละประเภท ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเงินฝากคงเหลือแต่ละประเภทของสาขาในตารางที่ 3.2 ไปหารจำนวนค่าใช้จ่าย ก็จะได้ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของเงินฝากแต่ละประเภทดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3.17 ซึ่งจะนำไปวิเคราะห์ต่อใน บทที่ 4

ตารางที่ 3.16 ค่าใช้จ่ายแยกตามประเภทเงินฝาก ธนาคารออมสิน สาขาเทเวศร์

	หน่วยวัด	ค่าใช้จ่ายรวม	ค่าใช้จ่ายแยกตามประเภทเงินฝาก (บาท)					
			เพื่อเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสินพิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ
1. ดอกเบี้ยจ่าย	เกิดขึ้นจริง	27,623,443	9,341,046	4,220,595	10,292,811	3,557,393		211,598
2. เงินรางวัลสลากออมสินพิเศษ	"	17,709,051				17,709,051		
3. เงินฝากส่งเดบิตรายวัน	"	25,240						25,240
4. ค่าเงินฝากออมสิน	รายการ	2,157,201	1,341,979	107,643	81,828	553,919	65,489	6,343
5. จัดสรรจากกองนี้สด	เกิดขึ้นจริงและจำนวนครั้งที่เบิก	70,191	35,089	2,816	2,138	18,906	9,433	1,809
6. จัดสรรจากส่วนกลาง								
- แยกได้	เกิดขึ้นจริง	1,327,128	125,957	10,103	7,680	951,339	179,970	52,079
- แยกไม่ได้	รายการ	539,257	335,468	26,909	20,455	138,469	16,369	1,587
รวม		49,451,511	11,179,539	4,368,066	10,404,912	22,929,077	271,261	298,656
เงินฝากคงเหลือ		563,713,303	155,374,278	59,680,063	114,453,280	228,038,000	2,808,982	3,358,700
ต้นทุน/เงินฝาก (ร้อยละ)		8.77	7.20	7.32	9.09	10.05	9.66	8.89

ตารางที่ 3.17

ต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของเงินฝากแต่ละประเภทและต้นทุนต่อหน่วยเงินฝากของสาขา

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	เพื่อเรียก	ประจำ 6	ประจำ 12	สลากออมสิน	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	รวม
		เดือน	เดือน	พิเศษ			
1. สิ่งพิมพ์	11.31	6.20	8.87	9.92	26.91	15.23	9.46
2. นครนายก	9.54	6.50	9.08	10.35	35.96	8.19	8.96
3. ศรีราชา	9.62	7.07	8.72	10.27	14.64	8.08	9.34
4. หัวหิน	11.07	6.67	9.77	10.02	68.60	12.63	9.81
5. บ้านแหลม	13.06	5.71	8.85	11.15	17.40	22.83	10.20
6. โพนทอง	12.30	6.75	9.36	10.46	8.30	10.15	9.59
7. มหาสารคาม	13.24	6.71	10.74	11.51	22.59	11.24	10.52
8. ท่าช้าง	12.99	7.36	9.71	11.02	25.95	10.55	10.35
9. พนมทวน	12.26	6.43	3.30	11.05	20.84	11.82	7.55
10. สุโขทัย	11.97	7.17	9.04	10.22	12.71	11.84	9.60
11. ลำพูน	9.88	6.94	9.24	9.92	23.96	7.47	9.46
12. น่าน	10.96	6.99	8.68	10.16	89.64	8.55	9.48
13. นครพนม	11.63	7.35	8.92	10.52	12.13	8.03	10.04
14. เหนือฉวาง	12.64	6.84	10.12	9.72	11.57	8.57	10.17
15. ท่าตะโก	13.66	7.30	9.49	10.33	7.05	8.57	10.31
16. แจ้ห่ม	13.51	6.95	9.95	11.05	23.12	10.15	11.61
17. เหนือหอย	17.85	7.64	11.14	10.71	86.49	9.34	13.10
18. นราธิวาส	13.97	7.37	8.96	20.05	25.81	9.69	11.71
19. ยโสธร	11.53	6.93	9.01	10.02	16.60	9.07	9.70
20. สกลนคร	12.20	6.96	8.86	9.87	78.73	8.77	9.96
21. นครพนม	11.28	6.74	9.25	10.08	10.14	8.75	9.65
22. เลิงนกทา	10.59	7.42	9.18	11.21	26.86	11.17	10.00
23. ท่าตูม	8.76	7.34	8.94	11.42	23.78	13.18	9.03

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

หน่วย : ไร่/ยก

สาขา	เฉลี่ยเรียก	ประจำ 6 เดือน	ประจำ 12 เดือน	สลากออมสิน พิเศษ	กระแสรายวัน	อื่น ๆ	รวม
24. พังโคน	11.82	6.74	9.14	9.96	21.43	11.96	10.00
25. สติ๊ก	11.75	7.54	9.09	10.26	12.26	13.62	11.44
26. ใหญ่	11.61	7.10	9.33	12.97	12.88	5.42	10.85
27. บ้านดุง	10.33	7.42	8.59	15.76	26.02	12.98	9.70
28. ไชยยา	10.81	6.83	9.09	10.33	26.46	10.11	9.09
29. ฉวาง	10.85	6.98	9.18	12.29	30.13	10.27	9.48
30. ระนอง	10.15	6.79	8.88	10.11	20.94	23.76	9.85
31. กาญจนดิษฐ์	10.47	7.32	8.99	12.40	70.69	18.22	9.67
32. ท่าแซะ	13.18	6.96	8.77	12.57	9.35	10.10	10.54
33. สายบุรี	12.42	7.29	8.79	11.51	20.01	8.76	10.37
34. ปากน้ำชุมพร	13.67	6.81	9.03	11.19	84.40	10.92	10.81
35. จันดี	10.74	7.05	8.66	10.41	10.95	11.50	9.79
36. โดกโพธิ์	11.48	7.41	8.94	10.62	24.97	12.15	10.13
37. เทเวศร์	7.20	7.32	9.09	10.05	9.66	8.89	8.77
38. ดินแดง	10.03	7.02	9.14	10.23	15.69	8.98	9.31
39. ม. เกษตร	9.56	6.99	9.70	10.17	12.03	9.73	9.35
40. ราชประสงค์	8.82	6.97	9.00	10.10	14.70	10.07	9.33
41. ประชาชื่น	9.82	6.90	9.34	10.13	29.60	9.58	9.24
42. สะพานใหม่	17.44	6.81	4.85	10.21	8.24	9.59	9.32
43. ราษฎร์บูรณะ	15.80	10.03	9.28	10.44	16.80	8.37	10.69
44. รามคำแหง	8.96	11.86	9.19	10.05	22.47	11.03	9.98
45. บางนา	11.04	6.92	9.21	10.08	7.96	8.11	9.55
อัตราเฉลี่ย	11.6393	7.1644	8.9880	10.9527	26.6093	10.8442	9.930